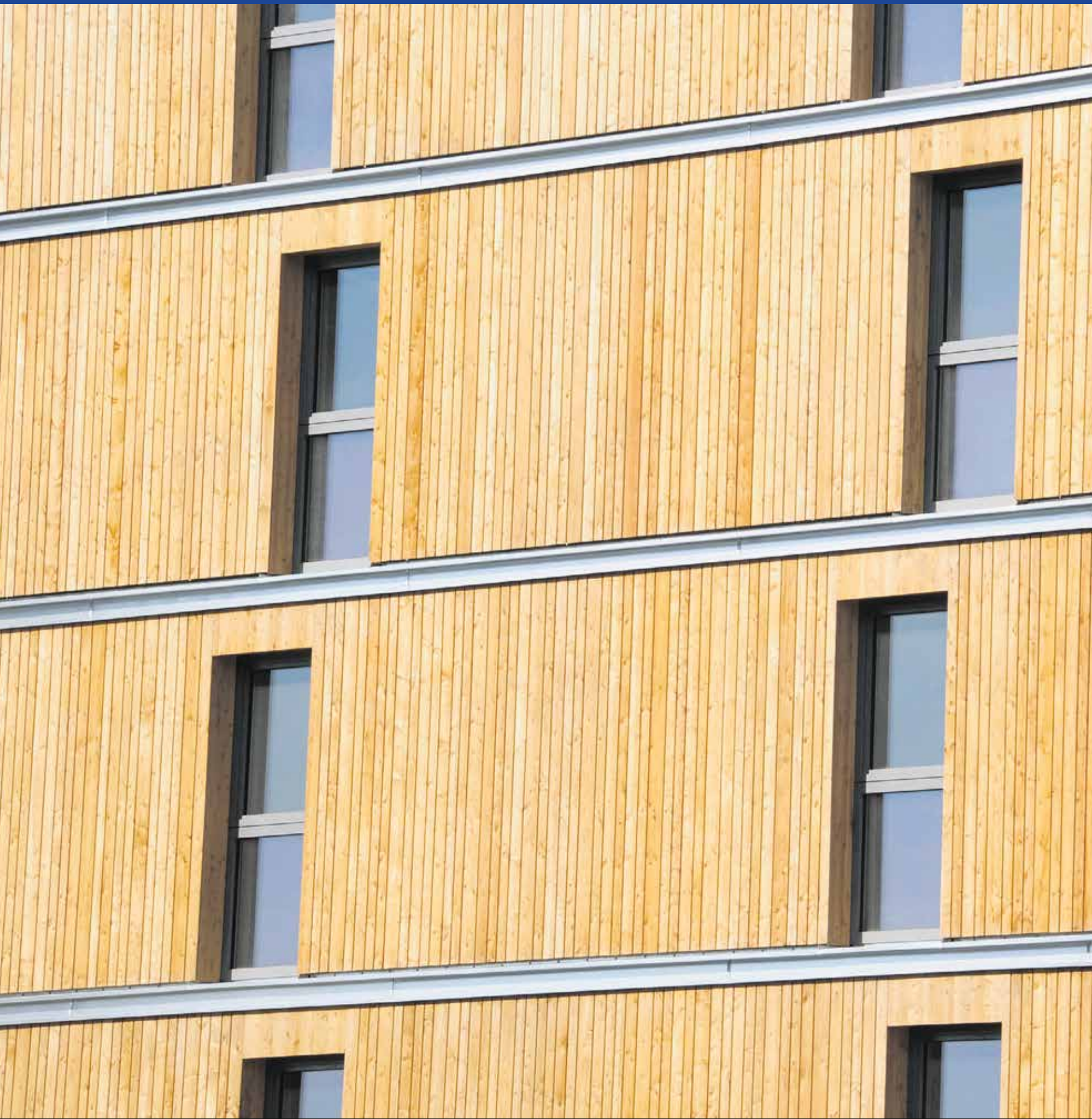

RAKENTAJA

Numero **5**
Perjantai 13.5.2016

MP2 Itella Oyj

10 **Seksuaalinen** häirintä ei ole täysin kadonnut työmailta, naiset kertovat.

12 **TR-mittaus** käy kätevämmiin ja nopeammin taulutietokoneella.

23 **Puun** käyttö teollisessa rakentamisessa etsii vielä paikkaansa.

SILLANRAKENTAJA

Työturvallisuuskeskuksen uusi toimitusjohtaja on sillanrakentaja työntekijän ja työnantajan välillä.

Teksti Maija Ulmanen Kuva Terhi Hytönen

Mennään ajassa kolme kuukautta taaksepäin. On helmikuun alku. Aikaisemmin Työterveyslaitoksella johtavana asiantuntijana työskennellyt tohtorismies, **Rauno Hanhela**, valittiin uudeksi Työturvallisuuskeskuksen toimitusjohtajaksi. Niin alkoi junalla kulkeminen Vesilahdelta Tampereen sijasta Helsinkiin.

– Työturvallisuus ja -hyvinvointi on aina kiinnostanut minua. Olen onnekkaisesti saanut tehdä koko tähänastisen työurani näiden asioiden parissa, Hanhela kertoo ja lisää samaan hengenvetoon, että ajautui opiskelemaan alaa sattuman kautta.

Kuopiossa nuorena miehenä opiskelunsa aloittanut ja sittemmin tohtoriksi väitellyt Hanhela on uuden äärellä. Omien sanojensa mukaan vanhakin koira voi oppia uutta.

– Hassua, kun sitä luulee tietävänsä työhyvinvoinnista jotain – sitten tuleekin uuteen organisaatioon, josta alaa katsotaan hieman uudesta vinkkelistä – eihän sitä tiennytkään niin paljon. Työturvallisuuskeskus TTK, oli minulle ennestään tuttu yhteistyökumppani ja tiesin heidän projekteistaan, mutta se on aina erilaista, kun tulee taloon sisälle. Tämä on ennen kaikkea hyvin mielenkiintoista, noin 40 työntekijän tirehtöörinä aloittanut Hanhela kiteyttää.

Hanhelan mukaan kaikista vaikeinta on ollut hahmottaa se, että samat henkilöt istuvat työalatoimikunnissa ja ovat samaan aikaan myös neuvotteluosapuolia. Vaikka uusi toimitusjohtaja tietääkin työmarkkinaosapuolet, on hän ollut yllätynyt siitä, minkälaisia yhteenliittymiä ne muodostavatkaan keskenään.

”Kyllä meillä vielä työtä on”

Työturvallisuuskeskus on ollut siitä onnekaassa asemassa taloudellisesti vaikeassa ajassa, että sille säästöt eivät ole pahemmin pureet. Kun suurin osa keskuksen rahoituksesta tulee työtaturma-

maksujen ja Työsuojelurahaston kautta, on paine säästöihin ollut pieni.

– Näinä kovina aikoina tämä rahoituspohja mahdollistaa työsuojelutyön jatkuvuuden, Hanhela sanoo ja äänestä on kuultavissa helpottuneisuutta.

TTK ylläpitää työsuojeluhenkilörekisteriä, johon tallennetaan työpaikkojen työsuojeluyhteistoimintahenkilöstön tietoja. Rekisteri on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoima. Ovatko työsuojeluhenkilöt sitten aktiivisia käymään TTK:n järjestämissä koulutuksissa?

– Työsuojeluvalluudet kyllä hyödyntävät koulutusmahdollisuutensa, se on heidän lakisääteinen oikeutensa. Koulutuksissa käymisen vilkkaus näkyy varsinkin silloin, kun uusia henkilöitä on valittu pesteihin. Niin myös tänä keväänä, Hanhela sanoo.

Suomessa sijoitetaan yhteensä noin miljardi euroa työsuojeluun. Voimme hyvällä syyllä pohdita, minkälainen vaikuttavuus näillä euroilla saavutetaan? Onko vaikuttavuus todella sillä tasolla, millä se parhaimmillaan voisi olla?

– Kyllä siinä on vielä todella paljon kehitettävää. Jos mietimme erityisesti rakennusalaan, on se mielestäni murheinen. Ennen kaikkea sen takia, koska työmaat ovat enenevässä määrin pirstaloituneita. Paljon on vielä tekemistä sen kanssa, että saadaan vaikka aliurakoitsijat mukaan yhteiseen työsuojelutyöhön, Hanhela sanoo.

Yhteistyö on kaiken a ja o. Hanhelan mukaan kaiken pohjalla on ymmärrys, osaaminen ja tietoisuus. Koulutuksen tärkeyttä ei pidä ikinä väheksyä.

– Vaikka työturvallisuuskorttikoulutukseen osallistuu iso määrä työntekijöitä, voisi koulutusta entisestään kehittää. Varsinkin välillä tuntuu, että koulutustautuminen on näennäistä. Aina ei täysin tiedosteta asian merkitystä, vaan hoidetaan se pois alta, koska se on pakollista. Voimme aina ylpeillä luvuilla, mutta entäpä jos katsoisimme välillä niiden taakse – mitä ne todellisuudessa pitävät sisällään.

Hanhelan mukaan suurin ongelma työsuojelussa on osaaminen. Suurin osa yrityksistä haluaa olla vastuullisia ja hoitaa asiat hyvin, mutta osaaminen siihen, kuinka ne oikeasti hoidetaan, jää uupumaan.

– Tärkeintä olisi huomata kiireen keskellä, että työsuojelu on osa bisnestä. Osa päivittäistä rutiinityötä, niin kuin se toki monilla onkin. Hienointa on välillä huomata, että jotkut eivät edes ajattele tekevänsä työsuojelutyötä, vaikka he hoitavat todella näpäkästi monia asioita. Tässä on juuri kyse siitä sisäistämisestä! Hanhela sanoo ja pieni hymynkare tulee miehen kasvoille.

Toimitusjohtaja muistuttaa, että mikään muutos ei synny yksin. Työsuojelun kehittämiseen tarvitaan hänen sanojensa mukaan ”yhteen hiileen puhaltamista”, jossa osana ovat työntekijät, työnantajat, järjestöt, TTK ja koko yhteiskunta. Ei ole olemassa mitään yksittäisiä temppuja, joilla asiat saadaan paremmaksi, vaan siihen tarvitaan pitkä-

jänteistä yhdessä työskentelyä ja miettimistä.

– Meidän pitää löytää yhteinen, isompi strateginen suunta, jota toteutetaan koko rintamalla, Hanhela kiteyttää ajatuksensa yhteen lauseeseen.

Eniten Hanhelaa huolestaa nykyisessä työelämässä pirstaloituminen; he, jotka saattavat tehdä pätkätöitä siellä täällä, työllistää itse itseään, olla välillä työttömänä ja pahimmillaan kaikkea tätä yhtä aikaa. Kuinka me jatkossa pystymme huolehtimaan niistä työntekijöistä, jotka ovat uudelleenlaisessa tilanteessa, jossa he saavat olla samaan aikaan niin työnantajan kuin työntekijänkin roolissa?

”Kuinka me jatkossa huolehdimme heistä, jotka saavat olla samaan aikaan niin työnantajan kuin työntekijänkin roolissa?”

– Meidän työsuojelujärjestelmämme on rakennettu perinteiselle pohjalle, jossa on työnantaja ja työntekijä. Perusoletus on ollut se, että työntekijä on yhdellä työnantajalla yhtä aikaa. Vaikka kolme neljästä on edelleen tässä perinteisessä asetelmassa, on muistettava, että tulevaisuudessa tämä muuttuu.

Hanhela toivoo, ettei järjestäytymisaste laske. Se aiheuttaisi toimitusjohtajan mukaan suoraa sen, että työntekijöiden saanti työsuojelutoiminnan piiriin vaikeutuisi entisestään.

Mistä on hyvät johtajat tehty?

– Avoimuus ja osallistaminen ovat tärkeimpiä hyvän johtajan tunnusmerkkejä, tai ainakin minun. En halua eristäytyä kammiooni hautomaan asioita ja pompahtaa sieltä toisinaan ulos ja kertoa, mitä pitää tehdä. Haluan olla mukana porukassa, pausuaa orkesterissa soittava Hanhela kertoo.

Tuore toimitusjohtaja kavahtaa ajatusta siitä, että hän olisi johtaja, joka olisi ”tuolla jossain”. Ei siellä missä henkilökunta – ottamassa jatkuvasti palautetta vastaan.

– En halua sitä, että ihmiset olisivat epäluuloisin mieltein, mitäköhän se johtaja nyt tekee, vaan että keskusteluyhteys olisi saumatonta. Välillä mietin; puhunkohan nyt pikkusen liian avoimesti asioista? Mutta olen tullut siihen tulokseen, että avoimuus on aina loppupeleissä se valttikortti. ■

Kuka?

Rauno Hanhela, 55

OPISKELLUT Kuopion yliopistossa ympäristötieteitä, pääaineenaan työhygieniä.

Hanhela on toiminut aikaisemmin Työterveyslaitoksella johtavana asiantuntijana ja sitä ennen aluejohtajana. Lisäksi hän on aikaisemmin työskennellyt myös sosiaali- ja terveysministeriössä työsuojelun asiantuntijatehtävissä.

Pienenä nippelitietona kerrottakoon, että Hanhela oli neuvottelemassa 1990-luvun alkupuolella Rakennusliiton ja Rakennusteollisuuden kanssa rakentajien työturvallisuudesta kosteusvaurioiden korjauskohteissa.

Minäkin kerron rasvaisia juttuja

TÄSSÄ Rakentajan numerossa on paljon artikkeleita työturvallisuudesta ja työsuojelusta. Ei pelkää fyysisen työn kantilta vaan myös henkiseen työsuojeluun liittyen; sivulla 10 naispuoliset rakentajat kertovat kokemuksistaan työmailta; vähättelystä, työttelystä ja seksuaalisesta häirinnästä.

Alallamme vallitsee edelleen asennemaailma, jossa me kaikki sanomme, että jos ei kestä ronskeja työmaajuttuja, ei sovi raksalle. Olen syyllistynyt siihen itsekin. Meillä liitossakin on välillä sellaiset kahvipöytäjutut, että kyllä siinä moni

herkkä kukkanen saisi kuunnella korvat punaisina. Omassa lempivitsissäni seikkailee belgialainen pedofiili.

Olisiko aika tarkistaa näitä asenteita? Ei se hurtti huumori ehkä ole niin tärkeää, että sen varjolla kannattaa alkaa karsia ihmisiä sen mukaan pois alalta, kestävätkö he törkypuheita vai eivät. Meillä jokaisella on loukkaantumiskynnyksemme. Toisilla se on korkeammalla, toisilla matalammalla. Mikä minä olen päättämään siitä, mistä joku toinen saa loukkaantua tai kuormittua ja mistä ei?

Seksuaalinen häirintä työpaikalla on yksin-

kertaisesti väärin ja kiellettyä. Ja työnantaja, joka ei siitä kuultuaan puutu häirintään, syyllistyy laininlyöntiin ja pahimmassa tapauksessa rikokseen. Seksuaalisen häirinnän ei tarvitse olla pyllynpuristelua. Sellainen vihjailu ja rumat jutut, jotka toinen kokee häiritseviksi, ovat sitä myös.

Rajanveto on hankalaa. Aika hyvä nyrkissäntö voisi olla, kertoisinko tämän jutun omalle äidilleni? Tai haluaisinko, että minun siskoani, veljeäni, tyttärentäni tai poikaani puhuteltaisiin näin? Ja myönnetään; oma äitini nauraa kovasti freudilaiselle penis-vitsille. ■

Också jag berättar fräckisar

DETTA nummer av Rakentaja har många artiklar om arbetssäkerhet och arbetarskydd. Inte bara ur fysisk synvinkel utan också om mentalt arbetarskydd; på sidan 10 berättar kvinnliga byggare om sina erfarenheter från byggarbetsplatser: nedvärdering, att bli kallad flicka och sexuella trakasserier.

Det råder fortfarande en attitydvärld inom vår bransch, där vi alla säger att om man inte står ut med hårda arbetsplatsvitsar, så passar man inte på ett bygge. Jag har också själv gjort mig skyldig till det. Här på förbundet är kaffebordssnacket ibland sådant att många känsliga skulle lyssna med brän-

ande röda öron. I mina egna favoritvitsar spökar en belgisk pedofil.

Vore det på tiden att justera de här attityderna? Svart humor är kanske inte så viktig att man med den som svepskäl börjar rensa ut folk från branschen enligt om de står ut med fräckt prat eller inte. Vi har alla en individuell tröskel när vi känner oss kränkta. En del har en högre tröskel, andra en lägre. Men varför ska jag besluta om vad som får sära eller belasta en annan och vad som inte gör det?

Sexuella trakasserier på arbetsplatsen är helt enkelt fel och förbjudet. Och arbetsgivaren, som

inte när hen har hört det, tar tag i saken, gör sig skyldig till försummelse och i värsta fall till brott. Sexuella trakasserier behöver inte vara att någon kniper en i rumpan. Antydningar och fult prat, som en annan upplever som störande, är också trakasserier.

Gränsdragningen är svår. En rätt god tumregel kunde vara: skulle jag berätta den här vitsen för min egen mamma? Eller skulle jag önska att min syster, bror, dotter eller son skulle bli tilltalade på det här sättet? Och det ska medges, min egen mamma skrattar gott åt freudianska penisvitsar. ■

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Nuorille laatutöitä!

Tänäkin keväänä valmistuu ammattioppilaitoksista rakentajia. Onnittelut! Rakentajan taidot ovat sellainen työkalupakki, joka ei mene hukkaan, vaan on hyödyksi aina. Ymmärrys rakentamisen töistä lisääntyy kokemuksen myötä ja kädentaidot paranevat vuosi vuodelta. Kun edellytämme työpaikoilta hyvää turvallisuuden tasoa ja rakentaja pitää itsekin huolta terveydestään, tuottavat taidot ja tiedot myös kohtuullisen elintason eläkkeelle asti. Keskeinen ehto kohtalaiselle menestykselle on myös liitton kuuluminen. Yksin voi pyytää, yhdessä voi vaatia.

Mikäli kaikki ammattiin opiskelevat rakentajat saadaan kelpo töihin, kuittautuu alalta poistuvien määrä uusilla tekijöillä. Pauhua alan työvoimapulasta suurtyöttömyyden aikana ei siis tarvita. Tarvitaan tekoja: valmistuvat nuoret firmoihin töihin ja alan ammattiin opiskelevat nuoret alan kesätöihin! Ja mikä tärkeintä: Kun nuoret rakentajat työskentelevät kokenempien ammattilaisten kavereina, ei tarvitse valittaa sitäkään, että palkan vastinetta ei syntyisi tarpeeksi. Ammatillaisen työ opettaa laatuun ja tehoon.

Viime viikolla oli Tampereella Kalevan Prisman työmaalla hyvä tilaisuus. Viisi nuorta rakentajaa sai todistukset suoritettuaan tutkinnon 2 + 1 -mallilla. Kahden vuoden ahkeran opiskelun jälkeen nuoret miehet olivat vuoden oppisopimuksessa. Vuosi opetti kave-

reiden mukaan paljon. Kun töitä tehtiin ammatin taitavien työpaikkaohjaajien kanssa, olivat tulokset huikeat: Sekä tekninen osaaminen että ammatillaisen oma-aloitteisuus ja varmuus kasvoivat kelpo tavalla. Nyt työt jatkuvat samalla firmalla, Skanskalla, Pirkantaalla.

2 + 1 -malli yhdistää uutta ja vanhaa. Alan teoriaa tarvitaan, kuten myös yleisaineita. Muuten meidät valtaa pöyhöys, joka johtaa herranpelkoon ja humpuukiukseen. Toisaalta ammattimaisen työnteon mallin ja tekemisen meiningin saa ylivoimaisesti parhaiten työmaalta, kun on oikeassa opissa. Lukemattomat rakentajat ovatkin oppineet ammattinsa isiltään ja tultaan, usein kovien vaiheiden kautta.

Näistä perusasioista, arkisen työn hallinnasta, laatuakin syntyy. Tänä keväänä laadusta puhutaan taas, nyt toivottavasti kentän äänellä. Lööperipuhetta on nimittäin se, ettei meillä osata. Toukokuun loppuun mennessä alalla haetaan näyttöjä laatutyöstä. Hankkeen nimi on ”Rakentamisen Laatuteko 2016”. Se huomioi ja palkitseekin ”ilmiannettuja” laatutekoja ja niiden tekijöitä, käytännön ihmisiä. Rakennusalan ammattilaisten onkin tässä kisassa näytettävä, että osaamista on ja meikäläinen rakentamisen laatu on yhä voimissaan. ■

Kisasta lisää: laatuteko@rakennusteollisuus.fi

Kuukauden kuva

Kuvaaja: Tapio Jääskeläinen

Paikka: München, Saksa

Aika: Huhtikuu 2016

Mitä? Saksan Münchenissä järjestetyillä Bauma-messuilla oli esillä vähän isompaa rakennuskonetta poikineen.

RAKENTAJA

Julkaisija

Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja

Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri

Maija Ulmanen
Heikki Korhonen

taitto

Aste Helsinki Oy

tiedottaja

Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri

Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite

Siltasaarekatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
Puhelin, vaihde 020 774 003
Fax 020 774 3061
Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti

Helsingin Editele Oy/Jyväskylän

Tuomo Kuusiniemi

Puhelin 045 136 0005

Sähköposti:

tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhintaa

12 kk 30 €

Painopaikka

Savon Paino Oy, Varkaus

Helsinki 2016 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 10.6.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 27.5.2016**.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
6	27.5.	10.6.
7	1.7.	15.7.
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:

Rakentaja-lehti
PL 307, 00531 Helsinki
ilmoitukset@rakennusliitto.fi
Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Tulevien lakimuutosten vaikutuksista työttömyysturvaan

Hallitus on esittänyt mittavia lainmuutoksia, jotka tulevat kiristämään työttömyysturvaa.

Asko Repo

Työn vastaanottamista pyritään nopeuttamaan ja työttömyysjaksoja lyhentämään muutoksilla, joilla tiukennetaan sekä työttömien velvollisuutta hakea tarjottua työtä että velvollisuutta osallistua työllistymisedellytyksiä parantaviin aktiivitoimenpiteisiin. Muutoksilla korostettaisiin työttömyysetuuden vastikkeellisuutta ja työttömän velvollisuutta hakea työtä ja parantaa edellytyksiään työllistyä.

Työvoimahallinnon alaa koskevat lakimuutokset koskevat työstä kieltäytymistä, alueellista liikkuvuutta, ammatillista liikkuvuutta

(ammattitaitosuoja) sekä hakijan osallistumista aktiivitoimenpiteisiin.

Työttömyysturvassa enimmäiskestoja lyhennetään ja korotettua ansio-osaa maksetaan jatkossa ainoastaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Työttömyyspäivärahan omavastuu-aika pitenee seitsemään päivään.

Työstä kieltäytyminen

Työstä kieltäytyminen tarjotusta alle kaksi viikkoa kestävästä työstä ilman pätevää syytä on johtanut 30 päivän korvauksettomaan määräaikaan (karenssi). Mikäli hakija kieltäytyy tarjotusta yli kaksi viikkoa

kestävästä työstä ilman pätevää syytä, johtaa tämä 60 päivän karenssiin. Mikäli henkilö on omalla menettelyllään aiheuttanut sen, ettei työsuhdetta ole syntynyt, katsotaan hänen kieltäytyneen työstä.

Lakimuutoksen myötä asetetaan karenssi aiemmasta poiketen alkaamaan 30 päivän kuluttua työstä kieltäytymisestä lukien työttömälle työnhakijalle 30, 60 tai 90 päivän mittaisena. Lomautettujen osalta asetetaan karenssi edelleen työstä kieltäytymisestä lukien. Mikäli hakija kieltäytyy hänelle tarjotusta työstä ilman pätevää syytä, johtaa tämä 90 päivän karenssiin. Mikäli henkilö kieltäytyy ilman pätevää syytä hänelle tarjotusta työstä (muu kuin TE-toimiston tarjoama työ), johtaa tämä 60 päivän karenssiin. Mikäli henkilö kieltäytyy hänelle enintään kahden viikon ajaksi tarjotusta työstä ilman pätevää syytä, johtaa tämä 30 päivän karenssiin.

Päteväksi syyksi kieltäytyä työstä ei voisi enää katsoa henkilölle tarjottua työtä silloin, kun työstä maksettava palkka ja hänelle mahdollisesti maksettava työttömyysetuus työmatkakustannusten ja muiden työn vastaanottamisen aiheuttamien kustannusten vähentämisen jälkeen jää pienemmäksi kuin hänelle muutoin maksettava työttömyysetuus. Tämä lainkohta koskisi enää ainoastaan osa-aikatyötä lainmuutoksen jälkeen.

Alueellinen liikkuvuus

Tulevan lainmuutoksen myötä työsäkäyntialueen määritelmä työttömyysturvavalaista poistuu ja korvataan alueellisen liikkuvuuden määritelmällä, joka tarkoittaa työnhakijan työmatkan ajallista kestoa.

Tähän liittyen henkilölle pätevää syytä kieltäytyä alueellisen liikkuvuuden perusteella tarjotusta työstä olisi se, mikäli hänen päivittäisen työmatkansa kesto ylittäisi kokoaikatyössä keskimäärin kolme tuntia ja osa-aikatyössä keskimäärin kaksi tuntia.

Ammattitaitosuoja

Ammattitaitosuojaksi on määritelty kolme kuukautta työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymisestä tai päätoimisten opintojen päättyessä. Tuona aikana on henkilöllä ollut pätevä syy kieltäytyä työstä, mikäli se ei vastaa hänen koulutukseensa ja työkokemuksensa perustuvaa ammattitaitoa.

Lakimuutoksen myötä TE-toimisto voi poistaa ammattitaitosuojan, mikäli se arvioi, ettei työnhakijalle ole tarjolla hänen koulutukseensa ja työkokemuksensa perus-

tuua ammattitaitoa vastaavaa työtä ammattitaitosuojan ajalla. Tästä TE-toimiston olisi ilmoitettava työnhakijalle.

Työllistymistä edistävät palvelut

Työnhakijalle ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta palvelusta kieltäytymisestä lukien, jos hän ilman pätevää syytä kieltäytyy muusta työllistymisestä edistävästä palvelusta kuin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Lainmuutoksen myötä on lisätty karenssi myös kieltäytymiseen ja keskeyttämiseen muusta kuin työttömyysturvavalaissa erikseen määritellyistä työllistymistä edistävästä palveluista, mikäli palvelu on verrattavissa tarjottuun työvoimaviranomaisen järjestämään palveluun.

Työttömyyspäivärahan muutokset

Työttömyyspäivärahan enimmäisaika muuttuu. Enimmäiskesto ollaan lyhentämässä 300 sekä 400 päivään 500 päivästä. Työttömyyspäiväraha maksetaan enintään 300 päivältä hakijalle, joka on ollut työssä yhteensä enintään kolme vuotta ennen työttömyyspäivärahan alkamista.

Työttömyyspäiväraha maksetaan enintään 400 päivältä hakijalle, joka on ollut työssä yhteensä vähintään kolme vuotta ennen työttömyyspäivärahan alkamista.

Työttömyyspäiväraha maksetaan enintään 500 työttömyyspäivältä henkilölle, joka on täyttänyt työsäo-ohdon 58 vuotta täytettyään ja jolla on työssäoloaika täyttyessä kertynyt työssäoloaika vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Omavastuu-aika pitenee viidestä päivästä seitsemään päivään

Korotettua ansio-osaa pitkän työhistorian perusteella on maksettu 90 ensimmäiseltä työttömyyspäivärahapäivältä. Korotetun ansio-osan maksamisesta pitkän työhistorian perusteella luovutaan. Korotettu ansio-osa säilyy edelleen työllistymistä edistävien palvelujen ajalla.

Korotetun ansio-osan määrä työllistymistä edistävien palvelujen ajalla muuttuu. Lakimuutoksen myötä korotettu ansio-osa pienenee 58 prosentista 55 prosenttiin päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa olisi suurempi kuin 95-kertainen perusosa, ansio-osa pienenee tämän rajan ylittävältä osalta 35 prosentista 25 prosenttiin. ■

Rakennusliiton metsästysammuntakisat Nokialla 11.6.2016 klo 8.30

Rakennusliitto järjestää metsästysammuntakilpailut kesäpäivien yhteydessä. *Kisajärjestelyistä vastaa Nokian Seudun Ampujat.*

Lajit:

Metsästysshaulikko, -hirvi, -trap, -luodikko.

Sarjat:

alle 18 v, naiset, miehet alle 50 v, miehet yli 50 v, miehet yli 60 v. ja joukkue.

Kilpailupaikka:

Nokian Seudun Ampujien ampumarata, Ruutivuorentie 78, Nokia

Ilmoittautuminen:

kaikkien lajien osalta samalla kertaa 16.5. mennessä ilmoittautumislomakkeella (löytyy kesäpäivien tapahtumasivuilta rakennusliitonkesapaivat.fi) osoitteeseen

Jukka Lindgren, Rakennusliitto, Tampereen aluetoimisto
Sorinkatu 4, 33100 Tampere

tai sähköpostilla jukka.lindgren@rakennusliitto.fi

 Rakennusliitto

Eläkeuudistus nostaa esiin kysymyksiä oikeudenmukaisuudesta

Viime vuonna sovittu eläkeuudistus tulee voimaan ensi vuoden alusta. Väestön ikääntymisen on ongelma lähes kaikkialla. Ikääntymisen on elinolojen kehityksen seurausta: itse asiassa väestön ikääntyminen kohdannee kaikkia maita ennen pitkää, myös tällä hetkellä väestörakenteeltaan nuoria kehitysmaita. Eläkeuudistuksessa ei siis ole sinänsä mitään yllättävää tai poikkeuksellista, vaikka kuten yleensä, muutokset sovittuihin etuuksiin herättävät kysymyksiä.

Eläkejärjestelmiä on monenlaisia, eikä ole olemassa yhtä oikeaa järjestelmää. Eläkejärjestelmissä tyypillisesti yritetään saavuttaa useita eri päämääriä, jotka eivät aina ole sopusoinnussa keskenään. Eläkkeiden tarkoituksena on vakuutetun kannalta tasata kulutusta eri ikäkausien välillä ja hankkia vakuutus toimeentulon turvaksi vanhalla iällä. Koko järjestelmän tasolla eläkkeillä on myös tulonjakopäämääriä, mukaan lukien köyhyyden torjuminen, eivätkä ne toisaalta saisi antaa vääriä kannustimia työelämässä.

Eniten ehkä hämmennystä eläkeuudistuksessa herätti ns. työuraeläke. Työuraeläke on outo välimuoto työeläkkeestä ja työkyvyttömyys-

eläkkeestä, tarkoituksena säilyttää jonkunlainen mahdollisuus varhaisempaan eläköitymiseen niille, jotka ovat suuren osan työurastaan tehneet erityisen raskasta työtä, kynnyksen ollessa alhaisempi kuin varsinaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Oikeudenmukaisuuskysymykset nousevat eläkkeiden kohdalla usein esiin, koska korkean eliniän saavuttavat nostavat eläkkeitä pidemmän aikaa. Loogiselta vaikuttava johtopäätös tästä on, että jos jokin työ itsessään on keskimäärin elinikää lyhentävää, olisi vähintäänkin oikeudenmukaista sallia varhaisempi eläköityminen tämän työn tekijöille. Toisaalta raskaan tai vaarallisen työn pitäisi näkyä jo työuran aikana parempana korvauksena, olettaen että palkat edes jollakin tapaa ovat markkinoilla määräytyviä. Mahdollisen palkanlisän maksaa kuitenkin työnantaja kun taas varhaisempi eläkeikä rahoitetaan järjestelmän kukkarosta. Jos varhaisemmat eläkkeet kustannetaan muiden eläkemaksuista tai verovaroista, pitäisi olla varsin hyvät perusteet niiden subventoimiseen tietyille ammattiryhmille.

Trendi onkin maailmalla ollut selvästi pois päin ammattikohtaisista varhennetuista eläkkeistä kohti har-

monisoitua eläkeikää. Toisaalta syyinä on erityisen vaarallisten töiden väheneminen ja toisaalta pyrkimys työuran aikaisen kuntoutuksen ja työturvallisuuden parantamiseen. Koska nykyisin ammattia yhä yleisemmin vaihdetaan työuran aikana, ammattikohtainen eläke on myös siksi ongelmallinen. Toisaalta kaikki raskas työ ei ole hävinnyt, mutta raskaan työn tekemistä ei voi välttämättä päätellä ammatista. Ammatin sijaan on siis joissakin maissa katsottu, että on parempi määritellä suoraan ”raskas työ” varhennetun eläkkeen perusteena.

Eläketurvakeskuksen selvityksen mukaan työuraeläkkeen kaltaisia järjestelmiä on muutamissa Euroopan maissa. Muiden maiden järjestelmissä ei maksettuja eläkkeitä ole kovin paljon, eniten Ranskassa, eikä Suomen työuraeläkkeenkään kaiketi oleteta paisuvan kovin merkittäväksi järjestelmäksi. Työn raskauden objektiivinen määrittely ei tietenkään ole ongelmatonta. Raskaan työn tekemisen todentaminen eläkettä hakiessa on toinen ongelma-kohta: joissakin maissa työnantajan kuuluukin ilmoittaa raskaan työn tekeminen viranomaisille jo työuran aikana. Jälkeenpäin sen todentami-

Kuva: Maarit Kyöharju

Ekonomisti **Mari Kangasniemi** on Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija, joka on erikoistunut työn taloustieteen ja tuottavuuden tutkimukseen. Kangasniemen kolumni ilmestyy joka toisessa Rakentajassa.

nen voi olla vaikeaa: esim. Italiassa, jossa raskasta työtä ei työuran aikana rekisteröidä, työuraeläkettä sai vain murto-osa hakijoista. Nähtäväksi jää, miten jouheasti järjestelmä tulee Suomessa toimimaan. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

 Rakennusliitto

palkkaus.fi

Viimeiset 2 sekuntia ratkaisevat työsuojelussa

Rakentaja päättää usein viimeisen kahden sekunnin aikana tekeekö kohtalokkaan virheen vai valitsee kohtalokkaan turvallisemman tavan. Näin väittää työsuojeluvalluutettu Susan Lindblom (YIT) viettäen hiljaisen hetken työmaalla.

Heikki Korhonen
Kuvat: Tapio Jääskeläinen

Kun on kaikki työvälineet ja opastus annettu turvalliseen tekemiseen, niin lopulta sitten viimeiset kaksi sekuntia ratkaisevat. Sinä aikana sinä teet päätöksen siitä, hyppäätkö pukilta alas vai laskeudutko turvallisesti tikkaita.

Joskus ne viimeiset 2 sekuntia ovat todella viimeiset. Viime vuonna työmailla menehtyi 13 rakentajaa.

– Se oli käsittämättömän iso määrä, Rakennusliiton työsuojelusihteeri **Tapio Jääskeläinen** sanoo. Hänen mukaansa rakennusalalla on hyviä yrityksiä, joissa työsuojelu on kehittynyt ja tehdään paljon työturvallisuuden hyväksi.

– Alalla on kuitenkin myös luvattoman paljon keskiuuria ja pieniä yrityksiä, jotka elävät vain päivästä toiseen.

Hiljainen hetki pysäytti jälleen torstaina 28.4. työmaita kaikkialla Suomessa. Päivän aikana järjestettiin myös lukuisia työsuojeluaiheisia tapahtumia, tarkastuksia ja käyntejä rakennustyömailla.

Hiljainen hetki järjestettiin kansainvälisenä työntekijöiden muistopäivänä (International Wor-

kers Memorial Day), jolloin muistetaan työssä kuolleita ja toimitaan elävien työturvallisuuden puolesta.

YIT:llä kuolemaan johtanut tapaturma

Susan Lindblom myöntää, että työkalun meinaaminen onnettomuudessa vetää kaikki vähäksi aikaa hyvin hiljaiseksi. YIT:llä sattui viime vuonna yksi kuolemaan johtanut tapaturma Torniossa, jossa rakentaja jäi kaatuvan muotin alle puristuksiin.

– Se vaikutti työyhteisössä pitkään. Se näkyi siinäkin, että meni varmaan pari kuukautta ennen kuin kaverit uskalsivat edes tavoitella urakkahommia.

YIT:n Tampereen alueyksikön luottamusmies **Jussi Sakari** kertoo, että konsernin johto reagoi tällaisiin onnettomuuksiin erittäin voimakkaasti.

– Tämän onnettomuuden jälkeen pidettiin kaikissa liiketoimintaryhmissä tunnin tilaisuus, jossa käytiin työsuojelua perusteellisesti läpi. Meillä kyllä tuodaan asiat kaikkien tietoon ja reagoidaan nopeasti.

Susan Lindblomin mukaan kuolemaan johtanut tapaturma aiheuttaa työyhteisössä aina aikamoisen mullistuksen.

– Siinä tarkastellaan perusteellisesti ohjeistusta ja työtapoja. Tosin ihminen on niin huonomuistinen, että onnettomuus muistetaan vain muutama kuukauden.

Jussi Sakarin mukaan työsuojelu on ainakin YIT:n piirissä tullut sillä tavalla järkeväksi, että työntekijöiden näkökulma otetaan hyvin huomioon.

– Nyt ei tarjota ensimmäisenä uusia turvaohjeita ja sanella vaan käydään asiat rauhassa läpi.

Sakarin mielestä vaikuttavin syy työtapaturmiin on nyt ajattelemattomuus.

– Ihmisluonto on sellainen, että joskus haluaa oikaista ja tehdä nopeasti, ”kun ei siinä ole ennenkään mitään sattunut”.

Tähän auttaa Sakarin mielestä ”toverillinen asioihin puuttuminen”.

– Se on paras systeemi. Kun näkee kaverin tekevän turvattomasti, niin voi sanoa, että ”mietis vähän”.

Sakarin mukaan myös alihankkijoiden piirissä tapahtuneet tapaturmat pitäisi saada tilastointiin mukaan.

– Sillä tavalla saataisiin esiin todellinen kuva. Meillä kyllä tiedetään ne, niistä kerrotaan avoimesti ja niihin reagoidaan, mutta ne eivät ole konsernin tilastoinnissa mukana. ■

YIT:n Kalevanrinteen työmaalla Tampereella otettiin laajasti osaa "Hiljaiseen hetkeen", jossa muisteltiin työtapaturmissa menehtyneitä työtovereita.

-Työtapaturman takana on usein ajattelemattomuus, ei suojavälineiden tai ajan puute, sanoo YIT:n alueluottamusmies Jussi Sakari.

"Blondi, eli tyhmä"

"Oishan se kiva,
jos tyttöjen työasut
olisivat minihameet"

"Ite olit
tyrkyllä"

"Älä ota tänne niitä
vanhoja siivoojia, vaan
tuo jotain, mitä on kiva
kattella"

"Voisit pitää
vähän avoimempaa
paitaa"

Ei on ei

Henkilökohtainen koskemattomuus on jokaisen ihmisen perusoikeus.
Mistä johtuu, että naiset kokevat edelleen työmailla seksuaalista häirintää?

Maija Ulmanen

"Sinä et sitten varmaankaan ole sopiva ihminen rakennustyömaalla, kun olet noin herkkänahkainen," sanoi muuan esimiesasemassa oleva mies naiselle, kun nainen kertoi kokevansa seksuaalista häirintää.

Olemme saaneet toimitukseen yhteydenottoja naisiin kohdistuvasta seksuaalisesta häirinnästä. Tähän lehtiartikkeliin haastattelin nimettöminä pysyviä häirinnän kohteeksi joutuneita naisia. Moni nainen törmää vihjailuihin ja suoraan ehdotteluun työmailla. Seksuaalisella häirinnällä ihminen mitätöidään. Häntä ei arvosteta eikä kohdella työntekijänä, vaan hänet määritellään seksuaalisuuden ja sukupuolen kautta. Jokaisen on muistettava, ettei seksuaalisviriteinen kielenkäyttö ei kuulu työpaikalle.

"Meidän firmassa on noin puolet naisia, joista nimenomaan nuoret ja etenkin blondit joutuvat kahnauksiin. Useimmiten sillä tavoin, että blondeja epäillään ammattitaidottomiksi ja tyhmiksi. Heille saatetaan tehdä kiusaa, aliarvioida tai kävellä yli."

"1980-luvulla, jolloin on itse nuori, törkeimmät miehet kävivät käsiksi fyysisesti niin, että heitä joutui maalaamaan telalla yli."

Häirintä on vihjailua ja seksuaalisesti värittyneitä vitsejä. Vartaloon, pukeutumiseen tai yksityiselämään liittyviä puheita ja kysymyksiä. Ehdottelu, vaatiminen ja fyysinen koskeminen sekä raiskaus, tai sen yritys, ovat niin ikään seksuaalista häirintää. Häirintä voi tapahtua myös puhelimen ja netin välityksellä. Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi silloin kun sitä jatketaan, vaikka huomion kohde ilmaisisi sen olevan epämiellyttävää.

Monet haastateltavat naiset kokevat, että nykyisin seksuaalinen häirintä ei ole samanlaista kuin parina aikaisempaan vuosikymmenenä. Varsinkin fyysisesti käsiksi käyminen on vähentynyt. Nykysukupolvi on oppinut olemaan toisensa kanssa. Mies ja nainen voivat olla kavereita, ilman, että suhde väritty seksuaalisesti.

Naisen pitää liian usein todistaa pätevyytensä pärjäämällä miesten ehdoilla. Tämä tarkoitti myös pärjäämistä seksuaalisen ahdistelun kohteena. Vitsejä on joko siedettävä tai opittava heittämään takaisin.

Seksuaalinen häiritsijä toimii usein suunnitellusti ja pyrkii pitämään huolen siitä, ettei häirintätekoja todista kukaan ulkopuolinen. Hän voi myös kohdistaa uhriin henkistä väkivaltaa eli työpaikkakiusaamista, jos uhri huomauttaa hänelle epämiellyttävästä käytöksestä tai kieltäytyy suorasta seksiehdotuksesta. Seksuaalista häirintää kokeneen pitää kuitenkin pyytää häiritsijää lopettamaan.

– Tämä voi olla haastavaa, koska häirintä saattaa edetä asteittain, jolloin sitä ei aluksi tunnusteta häirinnäksi. Usein uhrit tajuavat vasta jälkikäteen, että epämiellyt-

"Kävelin käytävää, eräs mies huikkasi että "sakset tylsyy". Siihen oli vaan pakko pysähtyä, luoda 'katse' ja sanoa: "Löysin roikkuu karvaiset pussit, milläpä mahtaillet, milläpä nussit?" Sitten käännyn ja kävellä nauravan mieslauman ohi omaan pukkariin."

"Tuus tänne, niin mä vähän kokeilen noita"

"Jos kertoo avoimesti olevansa homo, saa satavarmasti paskaa niskansa"

täviä tunteita herättäneessä tilanteessa on ollut kyse häirinnästä, Helsingin maalari-osaston puheenjohtaja **Johanna Elonen** sanoo.

Haastattelussa kävi ilmi, että seksuaalisen häirinnän uhriksi joutuneet välttelevät usein asian ottamista puheeksi, koska eivät halua vaarantaa työpaikkaansa, urakehitystään tai asemaansa työyhteisössä. Rakennusliiton lakimies **Mia Sinda** kuitenkin muistuttaa, että jokainen häirintätapaus, jos häirinnän halutaan loppuvan, on oikeus saattaa työnantajan tietoisuuteen.

– Työnantajalle syntyy lain nojalla velvollisuus puuttua häirintään, missä tahansa muodossa viipymättä, kun se on saatettu työnantajan tietoon, Sinda sanoo.

Kouriminen ja muu seksuaalinen häirintä aiheuttaa helposti uhrissa pelkoa. Hän ei välttämättä uskalla edes liikkua työpaikallaan, jotta pystyisi välttämään häiritsijän kohtaamisen.

– Sijoitin itseni aina niin, että olin selkä seinään päin, jotta pystyin suojautumaan kourimiselta, kertoo eräs seksuaalisen häirinnän kohteeksi joutunut nainen.

"Eräs apumies tuli kerran fyysisesti päälleni. Otti olalle ja lähti kantamaan pois. Muistan kuinka minua raivostutti ja ahdisti. Uhkasin merkata hänet seuraavalla kerralla, joka tapahtuikin sitten aika pian. Vetelin miehen selkään maalitelalla isot rukset, mutta tämä aiheutti hänessä vain ylpeydetunnetta. Näin kuinka hän lesoili "sota-arvilla" kavereilleen. Pelkäsin tyyppiä oikeasti. Katselin aina tarkoin ympärilleni ja tein kaikkeni yksitykseni miehen, joka oli kuiskaillut korvaani lupauksia lemmyydestä ja blaa blaa, muutakin äklöä ja etovaa. Olin tuolloin 19-vuotias ja

kihloissa, eikä juopon, huonohampaisen miehen tunkeilevat lähentelyt todellakaan naurattaneet minua."

Moni meistä, oli sitten nainen tai mies, sortuu välillä tahtomattaan seksistisiin kommentteihin tai vitseihin, jotka saattavat loukata muita ihmisiä.

– Täytyy muistaa, että häirintäkokeemus on aina subjektiivinen – joku kokee naapurihuoneen tyttökalerin häirintänä, toisesta se on hyvä läppä. Jokaisella on kuitenkin oikeus häirintävapaaseen työympäristöön, Sinda muistuttaa.

"Itse lohkaisin asunnon keittiöön astuttuani, ja nähtyäni vain jonkun asennusmiehen jalat alakaapista, että "Ai tääl on joku kaappihomo!" ja vasta sanottuani tajusin ettei tällöinen tyyli sovi."

Suomessa on useita hyviä, mutta myös todella huonoja esimerkkejä siitä, miten seksuaalinen häirintä hoidetaan työpaikoilla. Jossain tapauksissa työnantaja ei puutu häirintään ollenkaan, vaan vähättelee uhrin kokemuksia.

– Usein työyhteisön vahvimmat persoonat määrittelevät sen, mikä työpaikalla on oikein ja väärin. Lisäksi joillain työpaikoilla häirintä on ollut yleisesti hyväksyttävä toimintatapa vuosikymmeniä, Elonen sanoo.

On olemassa kuitenkin firmoja, joissa ennaltaehkäisevään työhön on herätty ja uusi, nuori työsukupolvi on tottunut tekemään töitä sukupuolirooleista välittämättä.

– Seksuaalisesta häirinnästä ei pidä vaieta. Teemme tuleville sukupolville karhunpalveluksen, jos teemme niin. Suunta on hyvä, mutta vielä riittää paljon tekemistä! Elonen toteaa lopuksi. ■

Häirinnän tunnusmerkit:

HÄIRINNÄLLÄ tarkoitetaan myös seksuaalista häirintää ja ahdistelua. Seksuaalinen häirintä on sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä mm. sukupuolisesti vihjailevina eleinä tai ilmeinä, fyysisenä kosketteluna, härskeinä puheina, kaksimielisinä vitseinä sekä varaltoa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevinä huomautuksina tai kysymyksinä, sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevinä ehdotuksina tai vaatimuksina ja jopa raiskauksena tai sen yrityksenä.

Työpaikalle sopimatonta ja seksuaalista häirintää ovat myös pornoaineistot, seksuaalisesti värityneet kirjeet, sähköpostit, tekstiviestit tai puhelinoimit.

Toistuessaan tai jatkuessaan häirintä ja epäasiallinen kohtelu voi uhata sen kohteena olevan henkilön terveyttä. Seksuaalisen häirinnän tilanteissa terveys voi olla uhattuna jo yhden vakavan tapahtuman perusteella.

Lähde: Työturvallisuuskeskus

Sähkönjakelukeskus on oikein nostettu irti maasta, siitä Marko Metsäpelto merkitsee mobiililaitteeseensa plussan.

Ei enää tukkimiehen kirjanpitoa:

TR-mittaukset tehdään nyt tabletilla

Esa Tuominen

Tietotekniikka tekee vahvasti tuloaan rakennustyömaille. Alan opiskelijat kuvaavat harjoittelutyötään ja lähettävät otokset opettajalleen. Rakentajat kuvaavat työprosessiaan, jotta rakentamista mahdollisimman tarkasti myöhempiä käyttöä varten.

Nyt myös TR-mittauksissa on ”vanha kunnon” tukkimiehen kirjanpito jäämässä unohtuksiin. Mittaajien käytössä on tablettitietokone, johon on ladattu ohjelma TR-mittausten tekoa ja tallentamista varten.

– Olihan tässä alussa opettelemista, mutta nyt olen vakuuttunut siitä, että mobiililaitteen avulla tapahtuva mittaus on nopeampi ja kätevämpi tapa. Olen tehnyt TR-mittauksia toistakymmentä vuotta. Viime syksynä tein ensimmäiset mobiili-

mittaukset tablettitietokoneella. Nyt siitä on tullut jo rutiinia, sanoo Lujatalon Pirkanmaan alueen pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu **Marko Metsäpelto**.

Tarvittaessa nenälläkin tökitään

Ollaan Tredu Lempäälän oppilaitostyömaalla. Vanhaa oppilaitosta saneerataan ja uutta rakennetaan viitisen tuhatta neliometriä. Työssä on kolmisenkymmentä rakentajaa. Lujatalo on pääurakoitsija.

– Tämä on Natura-aluetta ja pohjavesialuetta. Molemmat antavat oman leimansa työlle. Esimerkiksi lintujen pesimäaikaan ei saa meluta, kertoo Marko Metsäpelto, joka työskentelee mittakirvesmiehenä työmaan pääurakoitsijan Lujatalon kirjoissa.

Metsäpelto teki ensimmäiset TR-mittauksensa vuonna 2005 Valkea-

kosken S-marketin työmaalla. Nyt hänellä on takanaan jo satoja mittauksia. Hän on kiertänyt mittaamassa työturvallisuustilannetta usealla työmaalla pitkin Pirkanmaata.

– Yleensä on mittaustulos pyörinyt 87–94 prosentin tuntumassa. Joskus harvoin se on käynyt tuon haarukan alapuolella.

Lujatalo on määrittänyt firman tavoitteeksi 92 prosentin tuloksen.

– Havaintoja tehdään yhdellä työmaalla sadasta jopa lähes tuhanteen. Yleensä viikoittainen mittaus vie aikaa kahdesta neljään tuntiin, mutta kun kyseessä on oikein iso työmaa, voi siihen mennä koko päivän. Helsingin sairaalatyömaalla TR-mittaukset ovat kuulemma vienneet joka viikko kaksi työpäivää.

Kun Lujatalon työturvallisuuspäällikkö **Jukka Moilanen** esitti, että TR-mittauksissa pitäisi siirtyä mobiili-aikaan, oli Metsäpelto heti

valmis. Uusi tekniikka kiinnosti ja ei kun kokeilemaan.

– Jos on tietokoneiden ja älypuhelinien kanssa touhunnut, kyllä mobiili TR-mittaus sujuu. Mutta jos älypuhelin ei ole tuttu laite, on tässä tietysti alussa opettelemista.

– Verrattuna entiseen paperille kirjoittamiseen mobiilimittauksessa on tietysti joitakin kommervenkkejä. Esimerkiksi talvella ei näyttöä pysty hanskoilla tökkimään. Onneksi tabletissa on kuitenkin kynä, jolla näytön paineleminen onnistuu. Häätötilassa olen tökkäissyt nenällä.

Lujatalo on ottanut uuteen tekniikkaan siirtymisen jo huomioon työasuissa. Firman takkien povitasukuja on suurennettu niin, että TR-mittaajan tablettitietokone solahtaa sinne helposti.

Työntekijäpuolen TR-mittaaja voi käyttää firman tablettia. Tosin mittaussovelluksen voi asentaa

Tablettitietokone on oiva väline rakennustyömaiden TR-mittauksissa. Sateella tabletti pitää tosin suojata ja talvella voi olla, että paksuilla kintailla ei näyttöä pysty tökkäisemään.

omalle älypuhelimellekin, jos niin haluaa.

Kaapeli maassa, ei hyvä

Marko Metsäpelto nappaa tablettitietokoneen taskuunsa ja harppoo Tredun Lempäälän työmaalla määrätietoisin askelin. Katse seuraa työmaan yksityiskohtia ja pysähtyy sähköjakokeskuksen kohdalle. Samalla Metsäpelto ottaa taskustaan tabletin ja ryhtyy naputtelemaan.

– Keskus on aivan oikein asetettu telineelle, irti maasta. Siitä tulee plus-merkkintä.

Mutta juuri kun Metsäpelto on jo poistumassa seuraavaan kohteeseen, hän huomaa, että yksi keskuksista lähtevistä kaapeleista koskettaa parin metrin matkalla maata. Muuten kaapelit on korotettu pikku telineillä irti maasta, mutta tämä onneton viistää maata, vaikei saisi.

– Aijai, tästä on pakko merkitä miinus.

Mobiili TR-mittaja ei ainoastaan merkitse miinusia ja plusia tabletin muistiin. Hän voi ottaa myös kuvia kohteesta, jossa työturvallisuus on hoidettu erinomaisesti

tai sitten huonosti.

– Olen ottanut paljon kuvia. Niihin voin liittää myös kirjallisen selostuksen siitä, mitä kuva esittää. Sen jälkeen kuva siirtyy sähköpostitse pääurakoitsijan tai asianomaisen aliurakoitsijan vastuuhenkilölle. Häneltä tulee sitten kiittäminen tai muu kommentti kuvan johdosta.

Henkilökuvia Metsäpelto ei ota, ainakaan ilman lupaa. Asiasta on sovittu firman piirissä yhteisesti. Näin vältetään epäilyt yksityisyyden loukkaamisesta. Sen sijaan esimerkiksi puutteellisesti tuetusta telineestä hän nappaa foton mielellään.

Lujatalo kehitti oman TR-mittausohjelmansa

Yksi ja toinen rakennusliike on jo siirtynyt TR-mittauksissa tietokoneaikaan. Lujatalo ei tyytynyt markkinoilla oleviin mittauksen tietokoneohjelmiin vaan kehitti – yhteistyössä ohjelmistoyrityksen kanssa – omansa.

Mobiilimittauksessa työturvallisuuden plus- ja miinushavainnot kirjataan ylös kuten perinteisissäkin mittauksissa – tosin nyt ne jäävät tietokoneen sähköiseen muistiin. Enää ei havaintoja tarvitse kuljetella vastuuhenkilöille paperilla vaan ne menevät automaattisesti vastaanottajan sähköpostiin. Hän voi myös raportoida toimenpiteistään samalla tavalla sähköisesti.

Lujatalon Pirkanmaan alueyksikössä TR-mittauksista on vastannut **Pentti Jaakkola**. Hän on kiertänyt työmaita mobiililaitteensa kanssa viime syksystä alkaen. Mittaustöitä on ollut niin paljon, että muihin töihin Jaakkolalla ei aikaa ole liiennytäkään. Pääluottamusmies-työsuoje-luvaltuutettu Marko Metsäpelto on

tuurannut Jaakkolaa silloin kun tämä on ollut estyneenä.

– Meillä on alkukesästä tehty perinteinen ”ristinmittaus” eli suurimpien rakennusliikkeiden TR-mittajat ovat käyneet toistensa työmailla tekemässä havaintoja. Se on ollut hyödyllistä, koska olemme näin voineet vertailla tuloksia keskenämme. Aluehallintovirastokin on ollut mukana ainakin kerran. Tänä kesänä tehdään ”ristinmittaus” ensi kertaa mobiililaitteilla, Marko Metsäpelto kertoo.

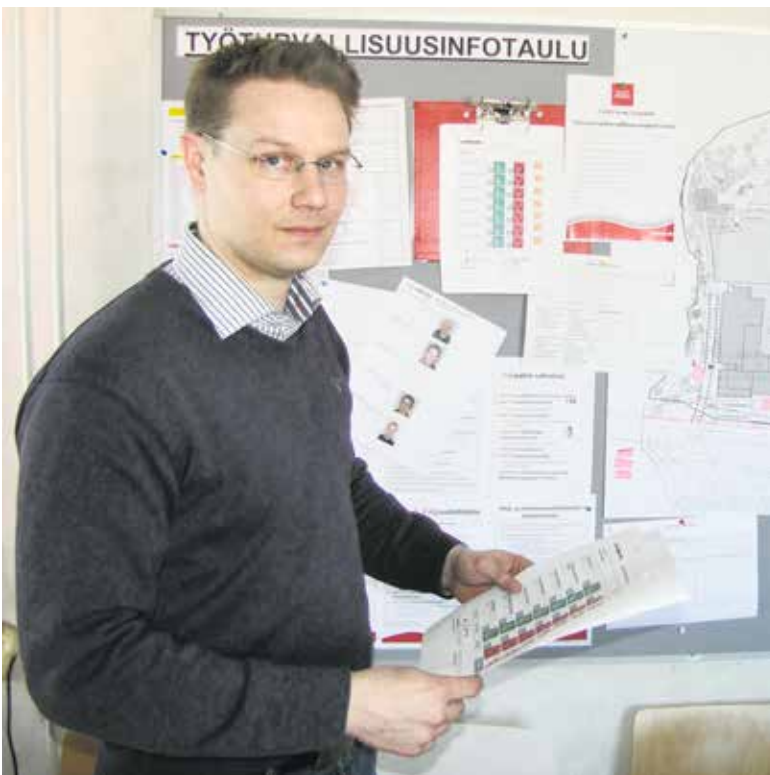
Lujatalon työturvallisuuspäällikkö Jukka Moilanen ei kuulu niihin työnantajapuolen edustajiin, jotka näkevät työturvallisuuden vain välttämättömänä pahana. Hän kertoo olevansa sitoutunut painamaan tapaturmaluvut niin alas kuin mahdollista. Tässä työssä säännöllisistä TR-mittauksista on suuri apu.

– Onhan tässä vuosien varrella jotain saavutettukin, Moilanen kehaisee.

– Olemme pitäneet tärkeänä, että turvallisuustyötä tehdään yhdessä henkilöstön kanssa, koska se tuottaa parhaat tulokset. Kun aloitin näissä hommissa yhdeksän vuotta sitten, sattui yhtiön piirissä noin 120 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohti. Viime vuonna luku oli enää 13,9. Tänä vuonna on tavoitteenamme painaa luku alle kymmenen.

Moilanen vakuuttaa, että suurin syy työturvallisuusponnisteluihin on inhimillinen: halutaan suojella työntekijää. Hän ei kuitenkaan kiellä sitä, että työturvallisuustyö on myös taloudellisesti kannattavaa.

– Yksi tapaturma maksaa yhtiölle keskimäärin 8 500 euroa. Kyllä tästä on aivan rahassakin mitattavaa hyötyä. ■

Lujatalon työsuojelupäällikkö Jukka Moilanen sanoo firman olevan vahvasti sitoutunut tapaturmien vähentämiseen entisestään.

Työtapaturman sattuessa

Tiesithän, että Rakennusliitto avustaa jäseniään myös työtapaturmiin liittyen?

Rakennusteollisuuden toimialoilla sattuu vuosittain lukuisia tapaturmia, jotka johtavat eriasteisiin loukkaantumisiin. Rakennusteollisuus RT:n julkaiseman tiedon mukaan vuonna 2015 RT:n jäsenyrityksissä sattui 1007 tapaturmaa, joista vakavia tapaturmia oli 101 kappaletta. Vakavalla tapaturmalla tarkoitetaan tapaturmaa, jonka aiheuttama vamma jää suurella todennäköisyydellä pysyväksi ja vaikeuttaa loukkaantuneen normaaleja toimintoja.

Vakuutusyhtiölle tulee tehdä ilmoitus jokaisesta tapaturmasta, josta vakuutuksen perusteella voidaan olettaa olevan oikeus korvaukseen. Korvauskäsittelyn käynnistyminen edellyttää tapaturmailmoituksen tekemistä. Ideaalitulantees-

sa työnantaja tekee tapaturmasta lain edellyttämän tapaturmailmoituksen vakuutusyhtiöön lain vaatimassa ajassa ja tapaturmaan johtaneet olosuhteet vamman syntymekanismineen on kuvattu ilmoituksessa oikein.

Arkielämässä näin ei aina kuitenkaan tapahdu, mistä aiheutuu monenlaista haastetta tapaturman hoidon sekä asianmukaisten korvausten maksamisen osalta. Vakuutusyhtiö tutkii jokaisen tapaturman osalta, onko kyseessä vakuutuksen perusteella korvattava vahinkotapahtuma. Ensiarvoisen tärkeää on, että työnantaja saa kaikki tarpeelliset tiedot tapaturmailmoituksen tekemistä varten. Asian selvittäminen kuuluu kuitenkin vakuutusyhtiölle, joten epäselvässäkin tapauksessa ilmoitus tulee tehdä. Mikäli työnantaja ei tee ilmoitusta, myös vahingoittunut itse voi tehdä ilmoituksen.

Korvattavuus edellyttää, että kyseessä on tapaturman määritelmän täyttävä, työssä tai työstä johtuvista olosuhteista sattunut tapahtuma. Myös eräät työtapaturmiin rinnastettavat vammat ja sairaudet sekä ammattitaudit voidaan korvata työtapaturmalain perusteella. Huomata tulee, että työntekijän tai häntä hoitavan lääkärin käsitys siitä, että hoidettavassa vammassa on kyse työtapaturmasta, ei yksistään perusta vakuutusyhtiölle korvausvelvollisuutta. Ilmoitukseen kirjatulla tiedoilla, kuten myös potilaskertomukseen kirjatulla tiedoilla on korvausperusteen määrittelyn kannalta suuri merkitys.

Työtapaturmavakuutuksen nojalla vahingoittuneelle korvataan täysi ansionmenetyks tapaturman aiheuttamalta työkyvyttömyysajalta. Lisäksi korvataan muun muassa tapaturmaan liittyvät sairaanhoitokustannukset sekä lääkkeet. Mikäli vammasta jää pysyvää haittaa, suoritetaan haittarahaa vammalle määritellyn haitta-asteen perusteella. Vakuutuksesta ei kuitenkaan suoriteta korvausta tilapäisestä haitasta tai kosmeettisesta haitasta. Tietyin edellytyksinä näitä voidaan vaatia työnantajalta.

Työtapaturman syntyolosuhteisiin liittyy usein myös kysymys siitä, onko työnantaja tai tämän edustaja syyllistynyt työturvallisuusmääräysten rikkomiseen tai laiminlyöntiin ja sitä kautta mahdollisesti työturvallisuusrikokseen ja vammantuottamukseen.

Rakennusliiton edunvalvontaosastolla työtapaturmavakuutukseen liittyviä asioita hoitavat sosiaalisih-teeri ja hänen avustajansa sekä oikeustiimin lakimiehet, jotka avustavat jäseniä muutoksenhakuasioiden lisäksi myös työturvallisuusrikoksiin liittyvissä esitutkinnoissa ja oikeudenkäynneissä sekä tapaturmiin liittyvissä vahingonkorvausasioissa.

Rakennusliiton jäsenen kannattaa ottaa yhteyttä liiton toimitsijaan, jolta saa ensivaiheen neuvoja siitä, miten liitto voi avustaa jäsentä työtapaturmatilanteessa. Etenkin vakavien työtapaturmien osalta on hyvä olla yhteydessä liiton edunvalvontaosastoon, josta saa asiaa koskevaa neuvontaa sekä apua asian hoidossa. ■

Mia Sinda
Lakimies,
Rakennusliiton oikeusosasto

Healthy Business

Dustcontrol®

NÄKYVÄTÖN

VAARALLISIN ON SE, JOTA ET NÄE

Tietyt riskit on helppo nähdä, mutta osa vaaroista ei ole näkyviä. Pienimmät, ne sinulle näkymättömät hiukkaset tunkeutuvat keuhkojen syvimpiin osiin ja jäävät sinne.

Paras tapa on imeä näkymätön ja näkyvä pöly jo kohteesta, jossa se syntyy. Puhdas työympäristö tarkoittaa samalla tervettä työpaikkaa, vähemmän käyttöhäiriöitä ja tuotteiden korkeampaa laatua. Meillä tämä on Healthy Business.

Katso sivuilta dustcontrol.fi, miten me hoidamme pois sen, mitä et näe.

Jani Petranen ja Esa Hyväri viettävät viimeistä viikkoaan Parocin Lappeenrannan tehtaassa valvomossa.

Jäähyväiset tehtaalle

Paroc aloitti vuonna 2013 yt-neuvottelut kaikissa Suomen kivivilitehtaissaan. Lappeenrannan tehtaassa koitui toiminnan lopettaminen.

Teksti: Maija Ulmanen
Kuvat: Seppo Toivari

Ei tässä enää oikein tiedä mitä ajatella. Tämä prosessi on jatkunut jo niin pitkään. Aluksi vitutti, mutta nyt ei jaksa enää edes vituttaa, aiemmin pääluottamusmiehenä toiminut **Esa Hyväri** sanoo.

Kolme vuotta sitten, kun alettiin ensimmäisen kerran puhua Lappeenrannan Parocin tehtaassa vuokrasopimuksen päättymisestä, ilmassa oli toivoa. Tehdas jatkaa. Tässä ei ole mitään hätää. Toisin kävi.

– Viitteellinen keskusteluyhteyskin muodostui mukamas niin, että toimitusjohtaja kutsui koolle koko henkilökunnan ”keskustelemaan”. Luulimme, että yritämme löytää jostain ratkaisuja, mutta pöytään isketiinkin lopettamis päätös. Koko tehdas oli sen jälkeen alamaissa, ja syystä, Hyväri kertoi Parocin muistelu tilaisuudessa.

Hyväriin mukaan tehtaassa on aina ollut hyvä yhteishenki ja se on säilynyt loppuun saakka.

– Olemme yhdessä tässä uppovassa veneessä, vaikka aluksi emme tieneet, että osa porukasta lähtee muita aikaisemmin pois.

Muistellaan vielä kerran

Lappeenrannan linnoituksilla sijaitsevaan Kehruuhuoneeseen oli tullut rapiat viisikymmentä Parocin entistä ja vielä töissä hetken olevaa työntekijää muistelemaan menneitä vuosia tehtaassa. Tunnelma tilaisuudessa huhtikuun lopussa oli katkeransuloisen, mutta samaan aikaan myös eteenpäin katsova.

– Tehtaan piippujen häviäminen pois katukuvasta on iso muutos niin työntekijöille, Lappeenrannan kaupungille kuin kaupunkilaisillekin. Tehtaan tilalle tulee parin vuoden sisään louhos, osasto 173 puheenjohtaja **Mika Kolehmainen** sanoi muistelu puheessaan.

Paraisten Kalkkivuori Oy:n tehdas aloitti toiminnan vuonna 1910. Sen jälkeen toimintaa on jatkunut eri yritysjärjestelyiden ja nimenmuutosten kautta yli sata vuotta.

– Parocin alasajo lisää entises-

tään Kaakkois-Suomen rakentajien työttömyyttä. Tällä hetkellä työttömyysaste rakennusalalla on 30 prosenttia. Luku on huolestuttava, Rakennusliiton aluepäällikkö **Kari Lapatto** sanoo.

Lapaton mukaan Lappeenrannan kaupunki oli tarjonnut Parocille varteenotettavia vaihtoehtoja tuotannon jatkamiseksi, mutta nämä tarjoukset eivät olleet herättäneet yrityksessä jatkohaluja.

– Mielestäni yritys piiloutui vuokrasopimuksen loppumisen taakse. Olisi ollut myös toivottavaa, että Nordkalk Oy olisi jatkanut vuokrasopimusta vielä jonkin aikaa. Nähtäväksi jää, toteutuuko Nordkalkin massiivinen louhoksen laajenemishanke, Lapatto täsmentää.

Tehtaalta työttömiksi jääneiden uudelleentyöllistyminen ei ole helppoa. Toivoa kuitenkin on. Monet ovat lähteneet entisen työnantajan avustamina uudelleen koulututtamaan. Oma aktiivisuus on avainasemassa.

– Täytyy huilata tämä kesäaika ja sitten lähteä kohti uutta ja tuntema-

Lappeenrannan Parocin tehtaassa lopetus

Neuvotteluesitys 7.3.2013

Linja 10 lopetetaan 30.2.2014

Erikoistuotepuoli lopetetaan 30.2.2014

Kourukone 20 lähtee Ruotsiin kesäkuussa 2014

Kourukone 22 lähtee Ruotsiin joulukuussa 2014

Kourukone 21 lopetti toimintansa huhtikuussa 2016

Linja 3 lopetti toimintansa 27.4.2016

Verkkomatto lopetti toimintansa 28.4.2016

Tehdas suljetaan 31.5.2016

Tehdasrakennus puretaan vuoteen 2019 mennessä.

Vähiin menee, ennen kuin loppuu. Janne Juuti pakkauspäässä.

tonta. Olen kuitenkin tehnyt näitä töitä 21 vuotta, joten pieni tauko tekee poikaa, vakavasti opiskelua syksyllä miettivä **Jani Petranen** toteaa.

Pakkaushuoneen hoitaja **Jarmo Komulainen**, 58, mietti aluksi, mitä tulevaisuudellaan tekisi, mutta sitten kaikki selkeni.

–Minusta tulee vapaaherra. Tehtaan alasajon jälkeen minä en enää tee mitään. Menen vain mökille ja annan hermojen levätä. Kyllä siellä riittää rästissä olevia hommia, Komulainen kertoo.

Kummatkin miehet sanovat kuin yhdestä suusta, että töiden loppuminen on sisäistetty hyvin. Päätösten teko nimittäin kesti ja kesti.

– Ei ole vaihtoehtoja. Työt loppuvat.

Olisiko kaiken voinut estää?

– Parocista työntekijänä ei ole paljon huonoa sanottavaa. Olemme saaneet ihan kohtuullisen korvauksen menetetystä vapaa-ajasta. Sen verran on oltava kuitenkin irvileuka ja sanottava, että kyllä sitä miettii, olisiko tehtaan alasajon voinut jotenkin estää? Petranen kysyy.

– Olen aivan varma, että jos haluja olisi löytynyt, Lappeenrannan Paroc olisi edelleen pystyssä. Venäjän tehdas varmasti omalta osaltaan vaikutti siihen, ettei tarvittavaa hakkuutta tehtaan toiminnan jatkamiseen ollut, Komulainen sanoo.

Petranen on myös varma siitä, että vaikka kauppapakotteet ovatkin tällä hetkellä syöneet viennin minimiin, olisi tulevaisuudessa Venäjälle tarvittu villaa.

– Tehtaaseen oli tehty jonkun verran uudistuksia ja satsattu uusiin laitteisiin viime vuosien aikana. Nyt kun asiaa miettii, tuntuvat kaikki investoinnit kovin turhilta, Petranen kertoo.

Parocin virallinen selitys tehtaan lakkauttamiselle oli se, että tontin vuokranantaja Nordkalkin kanssa ei päästy yhteisymmärryksen vuokrasopimuksen kestosta ja hinnasta. Näin ollen yritys ilmoitti säästävänsä tehtaan lakkauttamisella kymmeniä miljoonia euroja. Parocille jää Suomeen vielä Paraisten ja Oulun tehtaot ja ulkomaan tehtaot Ruotsissa, Venäjällä, Liettuassa ja Puolassa.

Tuotanto tehtaassa lopetettiin huhtikuun lopussa. Tehdasrakennus puretaan vuoteen 2019 mennessä. Huhtikuun lopussa suurin osa työntekijöistä teki vihoviimeisen työpäivänsä tehtaassa. Toukokuun alussa 21 työntekijää jatkaa kahden viikon ajan ja sen jälkeen viimeisinä mohaaneina tehtaalle jäivät päälähtämismies **Ari Tuukkanen** ja neljä miestä.

– On pakko sanoa, ettei olisi enää yhtään fiilistä tehdä töitä. Aamalla on pakko kaivaa jostain se innostus, että saa itsensä raahattua työpaikalle. Tämä on enää tulipalon sammuttelua, Tuukkanen sanoo.

Tuukkasen mukaan tehtaan sulkeminen kertoo kaikessa yksinkertaisuudessaan vain tahdon puutteesta.

– Tehdas ei tehnyt missään vaiheessa tappiollista liiketoimintaa, Tuukkanen toteaa lopuksi. ■

TEKEMÄLLÄ TAITAJAKSI

Ovatko opintosi jääneet kesken tai haluatko uuden ammatin?

Vantaan ammattiopisto Variassa voit nyt suorittaa perustutkinnon näyttötutkintona. Oma osaamistasi voit täydentää näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa.

- Sisustussuunnittelijan ammattitutkinto, tai
- Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto, artesaani
 - maalausala, rakennusrestaurointi, näyttely- ja messurakentaminen, puuala, vaatetusala

Tutkinnon suorittamisaika riippuu aiemmasta osaamisesta ja sen voi suorittaa myös työn ohessa.

LUE LISÄÄ JA HAE PIAN:
varia.fi → Hae opiskelemaan!
 Aikuisopiskelu

VUOKRATYÖ voi olla mainettaan parempaa

Ari Terkki ja Pauli Nousiainen ovat vuokratyöfirmojen pääluottamusmiehiä.

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvat: Maija Ulmanen

Vuokratyöllä on kyseenalainen maine. Selektta Rakennuksen pääluottamusmiehenä toimiva Ari Terkki ja Barona Rakennuksen pääluottamusmies Pauli Nousiainen haluavat korjata tätä käsitystä. Aina-kin näiden kahden ison firman osalta.

– Ne vuokratyöt, jotka kuuluvat Henkilöstöpalveluyritysten liittoon ja ovat auktorisoituja *Hyviä työpaikkoja*, noudattavat kaikkia lakeja ja sopimuksia. Auktorisointi on ollut hyvä juttu, siinä ei kelpuuteta mitään firmaa tahansa, Nousiainen sanoo.

Nousiainen on ollut kahdeksan vuotta Baronalla, Terkki viisi vuotta Selektalla. Molemmat sanovat, että ennen taloon tuloa heilläkin oli kovat ennakkoluulot vuokratyöfirmojen kohtaan.

– Ennakkoluulot ovat kyllä karutuneet. Barona on hoitanut hyvin kaikki asiat, Nousiainen sanoo.

– Yksin Helsingissä toimii yli 100 vuokratyöyritystä, joissa monessa työntekijöillä ei ole mitään turvaa. Hakevat omat suojakamansakin kaupasta. Kun he sitten tulevat meille, he ihmettelevät meidän kamojen tasoa. Itselläniikin oli kyllä kovat ennakkoluulot ennen tänne tuloa, Terkki sanoo.

Terkin mukaan Selektan johtokin on ihan samanlaista ”karvahattu-väkeä”, kuin muutkin ihmiset, eikä heidän kanssaan tarvitse tapella.

Auktorisoidut yritykset noudattavat tessejä

Terkki on ollut nyt kolmisen vuotta Selektan pääluottamusmiehenä, joista ensimmäisen vuoden varalla. Nousiainen alkaa olla sama aika takana.

– Baronassa on nyt myös alueellisia luottamusmiehiä, pohjoisessa ja etelässä, Nousiainen kertoo.

Nousiainen mukaan hommassa ei ole ollut hirveästi työsarkaa. Hänellä oli pitkä kokemus luottamus-

Pauli Nousiainen ei voi ymmärtää, miksi duunari kamppailisi toista; kaikki työntekijät ovat samanarvoisia.

miestehtävistä jo 1970-luvulta lähtien ja hän oli välissä jo ehtinyt tyyntä nuihin.

– Olin aika pahoissa paikoissa, ja sain tarpeekseni luottamustehtävistä. Toimialajohtaja Timo Ahola kuitenkin puhui minut ympäri lupamalla, että Barona on työnantaja, joka noudattaa sopimuksia, Nousiainen sanoo.

– Joitain asioita on johtunut ihan vain tietämättömyydestä. Jos ongelmia tulee, neuvottelen suoraan Aholan kanssa, Nousiainen jatkaa.

Terkin mukaan mitään isompia hässäköitä ei ole ollut Selektassakaan.

– Tessien mukaan mennään ja Selektahan on RT:nkin jäsen. Pieniä juttuja joskus on, yleensä väärinkäsityksiä, Terkki kertoo.

Kummassakaan firmassa ei tehdä esimerkiksi nollasopimuksia.

– Eivätkä vuokrafirmit sen huonompaa palkkaa maksaa kuin isot rakennusliikkeetkään, Nousiainen sanoo.

Liitossa vai ei?

Nousiainen edustaa Barona Rakennuksessa noin 560 työntekijää, jois-

ta 20–25 prosenttia kuuluu Rakennusliittoon.

– Loimaankassalaisia on tietysti paljon. Eihän tietenkään millään työpaikalla ole 100-prosenttista järjestäytymisasetta, Nousiainen miettii.

Terkin firmassa työntekijöitä on ajasta riippuen 500–600.

– Aika samaa luokkaa näyttäisi järjestäytymisprosentti olevan meilläkin, Terkki sanoo.

Onko vuokratyöntekijöillä jotain järjestäytymistä vastaan?

– Olen huomannut, että osalla on virheellistä tietoa Loimaan kassasta. Kun olen oikonut näitä tietoja, olen saanut muutamia ihmisiä liittymään liittoon. Jotkut ovat luulleet, että YTK on ammattiliitto! Kun selitin, että siellä juridisesta avustakin joutuu erikseen maksamaan, liittyivät he Rakennusliittoon, Nousiainen kertoo.

Nousiainen arvelee, että osa ajattelee pääsevänsä halvalla YTK:ssa, kun eivät ole laskeneet, mitä kaikkea liittoon liittyessä saa. Hänen mukaansa moni nuori ei ole myöskään edes kuullut liitosta tai jo kotoa on saatu sellaiset opit, että he liittyvät

Ari Terkki toteaa liittoon kuulumisen etujen puolestaan. Kun hän on iskenyt Rakennusliiton esitteet ihmisen kouraan, on joku tajunnut liittyä jäseneksikin.

Loimaan kassaan.

– Minulla on ollut sellainen taktiikka, että olen antanut käteen Rakennusliiton laput, josta voivat katsoa liittoon kuulumisen edut. Sillä tavalla minäkin olen saanut muutamia liittoon mukaan, Terkki kertoo.

Epäselvyyttä rooleissa

– Meidän työntekijämme ovat työmailla asiakasyrityksen johdon alla. Tällöin asiakasyrityksen tai työmaan luottamusmies on se, joka puheille meidänkin miehemme menevät, jos siellä on jotain ongelmia. Toki minä teen yhteistyötä mielelläni ja pidän omista miehistä huolta, Nousiainen sanoo.

Nousiainen tuntee hyvin isojen firmojen pääluottamusmiehet ja yhteydenpito on säännöllistä.

”Tärkeintä työntekijälle on olla järjestäytynyt.”

– Yleensä jos tulee ongelmia, asiakasyrityksen oma luottamusmies hoitaa ne, hän sanoo.

Rajapinta on joskus hiukan hukkassa.

– Ei aina mene niin kuin Strömssössä. Palkka-asioissa meidän työntekijöidemme pitää kääntyä minun puoleeni, mutta jos työmaalla sattuu esimerkiksi tapaturma, on taas asiakasyritys siitä vastuussa. Ei Barona tai Selektta. Me vastaamme siitä, että meidän miehillä on kaikki omat suojavarusteet kunnossa, Nousiainen sanoo.

Nousiainen mukaan tosin pienemmällä työmailla ei aina ole luottamusmiestä.

– Baronaa kylläkin yleensä käyttävät isot ja keskisuuret rakennusliikkeet ja Barona selvittää asiakasyrityksen taustat tarkkaan, sillä joskus on jäänyt rahoja saamatta, Nousiainen sanoo.

Terkin rooleista hänen ja työmaan luottamusmiehen välillä on sekavuutta välillä. Yhdelläkin työmaalla asiaa on vatvottu jo vuoden verran.

– Kun meidän mies tulee jonkin yrityksen työmaalle, hän menee työmaan luottamusmiehen juttusille. Sitten se luottamusmies soittaa minulle. Olen selittänyt meidän välle, että älkää menkö sen puheille, vaan suoraan minun luokseni. Nämä menevät välillä sekaisin.

Molempien miesten mielestä rooleissa on edelleen sekavuutta ja tilanne kaipaa selkeytystä.

Asenteisiin muutosta

Joillakin työmailla suhtaudutaan vuokramiehiin edelleen nihkeästi, vaikka he olisivat liiton jäseniä.

– En ole ikinä ymmärtänyt sitä, että toinen duunari kamppailee toista duunaria. Maailma muuttuu, työelämä muuttuu. Minusta työntekijän kannalta on yksi lysti, kenellä on töissä, kunhan kaikki maksetaan mitään pitää. Tärkeintä työntekijälle on olla järjestäytyneet, Nousiainen täryyttää.

Terkki kertoo, että kun hän teki timpurin töitä vuokramiehenä, tuli monella työmaalla kaikkien kanssa hyvin juttuun. Oli kuitenkin paikkoja, jossa oli toinen tunnelma.

– Oli porukkaa, joka puhui ihan ääneen kahvitauolla, että kunhan omaa väkeä vapautuu, nuo vuokramiehet joutaa pois, Terkki kertoo.

Miehet muistuttavat, että nykyään vuokrafirmissa on töissä ammattitaitoista rakennusväkeä. Se on huomattu ainakin liiton aktiivien joukossa, sillä kumpikin sanoo, ettei kukaan enää tule heille ihmettelemään liiton tilaisuuksissa, että mitä he vuokrafirmassa tekevät.

– Asenteet ovat pikkuhiljaa muuttumassa ja ne ovat koko ajan parempia, miehet toteavat lopuksi. ■

Liitto valvoo vuokratyötä

RAKENNUSLIITON neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen** sanoo, ettei isojen henkilöstövuokrausyritysten kuten Baronan ja Selektan kanssa enää nykyisin ole juurikaan ongelmia.

– Joskus silloin aikojen alussa oli ongelmia, mutta ne väänöt on väänetty, Palonen sanoo.

Palosen mukaan vuokratyöntekijöitä käytetään työmailla yhä enemmän ja vuokratyövoiman käyttö on alkanut yleistyä selvästi myös rakennustuotetehtailla.

– Tessin määräykset vuokratyövoiman käytöstä ovat selkeät; vuokratyövoiman käyttö on rajattu ruuhkahuippujen tasaamiseen. Jos vuokratyövoimaa käytetään pitkiä aikoja oman työvoiman rinnalla ja saman työnjohdon valvonnassa, on se työehtosopimuksen mukaan epävertettä vuokratyövoiman käyttöä. Tähän on ehkä kiinnitetty liian vähän huomiota ja liitto panostaa vuokratyövoiman valvontaan, Palonen toteaa.

Palonen viittaa puheissaan AKT:n ja Shell Aviationin vuokratyötä koskevaa kiistaan ja sen ratkaisuun työtuomioistuimessa tämän vuoden puolella; lentokentällä oli käytetty pitkiä aikoja vuokratyövoimaa oman työvoiman rinnalla, eikä työnantaja-puoli ollut pystynyt osoittamaan, etteivät yhtiön omat työntekijät olisi pystyneet suorittamaan näiden tehtäviä. Shell Aviationille tuomittiin tapauksessa maksettavaksi hyvityssakkoja työehtosopimuksen rikkomisesta ja työnantajaliitto Öljytuote Oy:lle valvontavelvollisuuden laiminlyönnistä.

Palosen mukaan olisi kuitenkin tärkeää päästä eroon me-nenasettelusta työmailla.

– Ajoittain kuulee vieläkin puhetta ”noista vuokramiehistä”. Tulisi muistaa, että kaikki ovat yhtä arvokkaita työntekijöitä. Ei se ole vuokramiesten vika, jos heidän palkanmaksussaan on epäselvyyksiä. Tärkeintä olisi saada heidät liittoon mukaan ja että luottamusmiehet ja liiton toimitsijat valvovat sitä palkkupuolta, Palonen sanoo.

1⁹⁹ /pss

Yleisruuvi PROF
Sähkösinkitty, torx-ura. Leikkaava kärki, sahalaitekierre, senkkiterät kannan alla. Suositeltava käyttöympäristö: sisätilat.

Suomen helpoin
KIINNIKEKAUPPA

FXA

Saatavana useita eri pakkikokoja

9⁹⁵

Yleisruuvipakki FXA ZN T25
Sähkösinkittyjä uppokantaisia yleisruuveja Torx-uralla kätevässä pakissa.

18³⁵

Yleisruuvi PROF T25 ZN 5 x 70 mm
Sähkösinkitty, torx-ura. Leikkaava kärki, sahalaitekierre, senkkiterät kannan alla. Suositeltava käyttöympäristö: sisätilat. 200 kpl/rs.

OTA KUNNON PULTIT

Tai mutterit, ruuvit, naulat... Uudistetulta pienrautaosastoltamme löydät kaikki kiinnikkeet tarpeesi mukaan, helpommin kuin koskaan.

VERKKOKAUPPA
AVOINNA 24/7

K-RAUTA
DREAM BUILDER

Tarjoukset voimassa kaikissa K-raudoissa 12.6.2016 asti.

Viviana Osorio Kolumbiasta esitteli yhtä SASKinkin tukemista projekteista kurssilaisille.

Hyvän työn lähettäjä

SASK kouluttaa omia lähettäjiä kertomaan toiminnastaan ja siitä, miten muuallakin maailmassa saadaan aikaan reilua työtä.

Johanna Hellsten

Kello lähenee kymmentä Majvikin kokouskeskuksessa Kirkkonummella huhtikuuisena viikonloppuna. Isoon kokoussaliin on koontunut 45 innokasta eri ammattiliittojen jäsentä tutustumaan Suomen ammattiliittojen solidaarisuuskeskus SASKin toimintaan ja verkostoitumaan keskenään. STTK:laiset, SAK:laiset ja Akavalaiset sulassa sovussa keskenään. Kaikkia yhdistää kiinnostus kansainväliseen solidaarisuustyöhön.

SASKin toiminta ei ole ituhippien puuhastelua, vaan se on ainoa suomalainen järjestö, joka keskittyy

nimenomaan reilujen työolojen takaamiseen kehittyviin maihin. SASK ei kaiva kaivoja, rakenna teitä tai ruoki lapsia, vaan pyrkii tukemaan kehittyvien maiden ammattiliittoja niin, että ihmiset pystyisivät itse vaikuttamaan työoloihinsa ja sitä kautta elämänsäolosuhteisiinsa.

SASKin lähettäjäkurssin ideana on saada tavalliset ay-aktiivit mukaan järjestön toimintaan; osallistumaan kampanjoihin, kertomaan SASKin toiminnasta eteenpäin ja auttamaan varainhankinnassa. Kurssit ovatkin olleet varsin suosittuja; tällekin viikonlopulle hakijoita oli 115. Kaikki halukkaat eivät siis mahtuneet mukaan.

Oppimisesta vain pieni osa tapahtui luentomuotoisesti. Pääosa työstä tehtiin keskustelemalla ja ryhmissä.

Kahden kurssipäivän aikana väki tutustuu toisiinsa, oppii SASKista, keskustelee, opettelee esiintymistä ja pohtii omia mahdollisuuksiaan osallistua toimintaan. Kurssilla ei pelkästään istuta luentosalissa vaan tehdään paljon töitä pienryhmissä.

Vieras Kolumbiasta

Lauantain kurssiohjelman odotetuin puhuja oli kolumbialainen **Viviana Osorio**, joka vastaa Kolumbian ay-liikkeen tutkimuskeskus ENSin tasa-arvo-osastosta. Osorio on mm. tutkinut maa- ja kotitaloustyönteki-

SASKin kurssien suosio on hurja. Läheskään kaikki halukkaat eivät edes mahtuneet mukaan.

Kurssista sanottua

”Täällä on saanut syvällistä tietoa siitä, miksi SASKin työ on tärkeää; se tähtää pitkäjänteiseen asioiden parantamiseen. Ajatuksena on antaa ihmisille itselleen mahdollisuus parantaa asioita sisältä käsin.”

Sini, Insinööriliitto

”Täällä on ollut hyvä tunnelma ja ryhmäytyminen on tapahtunut nopeasti. Itse vien täältä mukanani kontakteja ja verkostoja. Lisäksi o ollut tärkeää oppia se, mistä näistä asioista voi hakea syvällisempää tietoa.”

Timo, JHL

”En tuntenut SASKin toimintaa vielä kovin hyvin ennen tätä. Nyt tietoa on enemmän. Violanan esitys oli minusta tärkein sisältö. Siitä ymmärtää, kuinka tärkeää SASKin työ on.”

Lenita, Tehy.

Osastot mukaan

Majvikiin oli saapunut Kouvolasta myös SASKin ”lähettiläsveteraani”, Rakennusliiton jäsen, **Mika Töttö**, joka toimi nyt tällä kursilla tuorempien tukena.

– SASKin toimintaan mukaan lähteminen tuli minulle vähän puskista. Sain sähköpostia, jossa kerrottiin lähettiläskoulutuksesta ja tuli sitten ilmoitaututtua siihen mukaan vuosi sitten, Töttö kertoo.

Tötön työpaikan, Saint Gobain Rakennustuotteet Oy:hyn kuuluvan kevytsoratehtaan Rakennusliiton osasto oli liittynyt SASKin tukijaksi jo viisi vuotta sitten. Töttö ei kuitenkaan ollut hirveästi kuullut järjestöstä ennen kurssia.

– Koulutus on aika samantyyppinen nyt, kuin silloin kun itse kävin kurssin. Tällä kertaa tosin painotetaan enemmän esiintymistaitoja. Kurssi antoi aika paljon uutta näkökulmaa asioihin. Vaikka Suomessa työelämän asiat ovat kohtuullisen hyvin, on maailmalla paikkoja, joissa asiat ovat toisella tolalla. Kun edes se ei ole itsestään selvää, että voi järjestäytyä, Töttö sanoo.

Tötön mukaan se, että SASK auttaa paikallisia ammattiliittoja, ei suinkaan tarkoita vain lakkoja, vaan enemmänkin positiivisia asioita; parempia palkkoja, työehtoja ja työskentelyolosuhteita.

– Opitaan porukalla vaatimaan parempaa!

Tötön mukaan kurssi on siksikin hyvä, että siellä oppii todella paljon siitä, miten eri tavalla työolot maailmassa ovat.

Seuravaaksi Mosambikiin

Töttö haki mukaan SASKin opintomatalle Mosambikiin ensi marraskuussa ja tuli valituksi lähtijöiden joukkoon.

Mika Töttö kävi itse SASKin kurssin jo vuosi sitten. Nyt hänen roolinaan oli tukea seuraavaa vuosikurssia.

– Olen ajatellut ottaa yhteyttä myös paikalliseen rakennustyöntekijöitä edustavaan liittoon, SINTICIM:iin. Odotan matkalta todella paljon. Sinne on lähdettävä avoimin mielin mukaan. Haluan nähdä, miten SASKin tekemä työ siellä näkyy.

Lähettilään tehtävänä on kertoa SASKin toiminnasta esimerkiksi omalla työpaikalla tai osastossa. Tötön mukaan hänen omalla työpaikallaan suhtautuminen on ollut myönteistä.

– SASKin toiminta kiinnostaa myös miesvaltaisilla aloilla. Minulla on sellainen tuntuma, että tämä toiminta sopii äijäporukoillekin.

Töttö haluaakin haastaa erityisesti tuoteteollisuuden osastoja mukaan SASKin kannatusjäseniksi.

– Tuoteteollisuuden väkeä näkyy niin vähän missään mukana, että tässä olisi nyt hyvä paikka lähteä mukaan, Töttö sanoo. ■

jöiden oikeuksia. SASKilla on ollut käynnissä projekti Kolumbiassa, jonka aikana on tuettu muun muassa paikallisten kotiapulaisten järjestäytymistä. Hankkeessa vahvistetaan työmarkkinoiden haavoittuvien ryhmien kykyä vaikuttaa työoikeuksiinsa ja puolustaa ihmisarvoista työtä.

Osorion esitys alkoi Kolumbian yleisen työtilanteen esittelyllä. Maassa on yli 9 miljoonaa itsensä-työllistäjää, jotka eivät ole virallisesti kenenkään palveluksessa. Heistä 64 prosentilla ei ole minkäänlaista sosiaaliturvaa. 50 prosentilla ei ole kirjallista työsopimusta.

– Kaikkein huonoimmassa asemassa työmarkkinoilla ovat maaseudulta tulleet naiset. Kolumbian kansallinen kehityssuunnitelma ottaa todella huonosti huomioon sukupuoleen liittyvät asiat työelämässä, Osorio kertoo.

Yli 700 000 naista työskentelee niin sanotulla kotitaloussektorilla; kotiapulaisina, siivoojina ja lastenhoitajina. Heillä on harvoin työsopimuksia, työnantaja saattaa kohdella heitä ”perheenjäseninä”, jolloin heidän voi olla vaikea saada edes palkkaa työstään, he kohtaavat väkivaltaa ja seksuaalista häirintää työssään, eikä heillä ole sosiaaliturvaa. Ainoastaan noin 8 000:lla heistä on virallinen työsopimus. Julkisuuteen on tullut useita tapauksia, joissa kotiapulainen on ollut käytännössä orjan asemassa.

Iso osa kotiapulaisista on kotoisin maaseudulta, luku- ja kirjoitustaidottomia, yksinhuoltajia, tum-

maihoisia ja monet heistä ovat aloittaneet työteon jo lapsena.

– Kotiapulaiset perustivat ammattiliiton kolme vuotta sitten. Tämän kolmen vuoden aikana heidän asemansa on noussut julkiseen keskusteluun ja muutoksia on tulossa, Osorio kertoo. Osorion oma organisaatio, ENS tukee eri tavoin tuoreen liiton toimintaa eri puolilla Kolumbiassa.

– Liitto on päässyt tapaamaan työministeriön ihmisiä ja moniin epäkohtiin on tulossa muutoksia. Liiton puheenjohtaja valittiin viime vuonna Kolumbian vaikutusvaltaisimmaksi naiseksi. On saatu aikaan sosiaaliturva sellaisille työntekijöille, joilla on useita työnantajia, ja työntekijä voi itse valita terveystalveluidensa tarjoajan ja eläkerahastonsa.

Osorion mukaan viestintä ja julkisuus ovat olleet hyvin tärkeitä keinoja vaikuttaa.

– Kun olemme tuoneet törkeimpiä tapauksia julkisuuteen, on se herättänyt ihmisten huomion.

Osorio kiitti puheensa lopuksi SASKia arvokkaasta tuesta ja toivoi sen jatkuvan.

Eikä ihme, sillä tukea todella tarvitaan; Kolumbia on edelleen yksi maailman vaarallisimmista paikoista ay-aktiiveille. Se näkyy maan järjestäytymisasteessa. Kun se vielä 1980-luvulla oli yli 17 prosenttia, on se nyt vain vähän yli neljä.

– Jos sitä vertaa esimerkiksi Argentiinaan, jossa yli 80 prosenttia työvoimasta on järjestäytynyttä, on ero hurja, Osorio toteaa. ■

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

SYKSYN ENSIMMÄISET KURSSIT

LUOTTAMUSMIEHET

Peruskurssit

19.- 21.9. Lm-peruskurssi, osa 1, Kuopio
10.- 11.10. Lm-peruskurssi, osa 2, Kuopio

Jatkokurssit

26.- 28.9. Lm-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
17.- 19.10. Lm-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

Peruskurssit

19.- 21.9. Tsv-peruskurssi, osa 1, Kuopio
10.- 11.10. Tsv-peruskurssi, osa 2, Kuopio

Jatkokurssit

26.- 28.9. Tsv-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
17.- 19.10. Tsv-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

YHTEYSMIEHET

Yhteismieskoulutus

Kuopio 19.- 20.9.

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutusopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutusopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Järjestökurseista, jotka eivät ole työnantajatuon piirissä, liitto maksaa koulutettavien opetuksen, majoituksen, ruokailun ja matkakulut. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla (alle 300 km 0,25 €/km).

Pyydä työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata. Kaksiosasen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ koulutus, PL 307, 00531 Helsinki.

Lisätietoja:

koulutus@rakennusliitto.fi

Juhani Lohikoski 050 366 1171

Sissi Kähkönen 020 774 3076

 Rakennusliitto

*Vihaa, mustamaalasta,
raiskauspuheita sekä
tappouhkauksia.*

*Toimittajien, tut-
kijoiden ja poliitikko-
jen vainoamista.*

*Toisten uhkailua,
henkistä väkivaltaa,
haistattelua.*

*Mikään näistä ei liity
millään tavalla sanan-
vapauteen.*

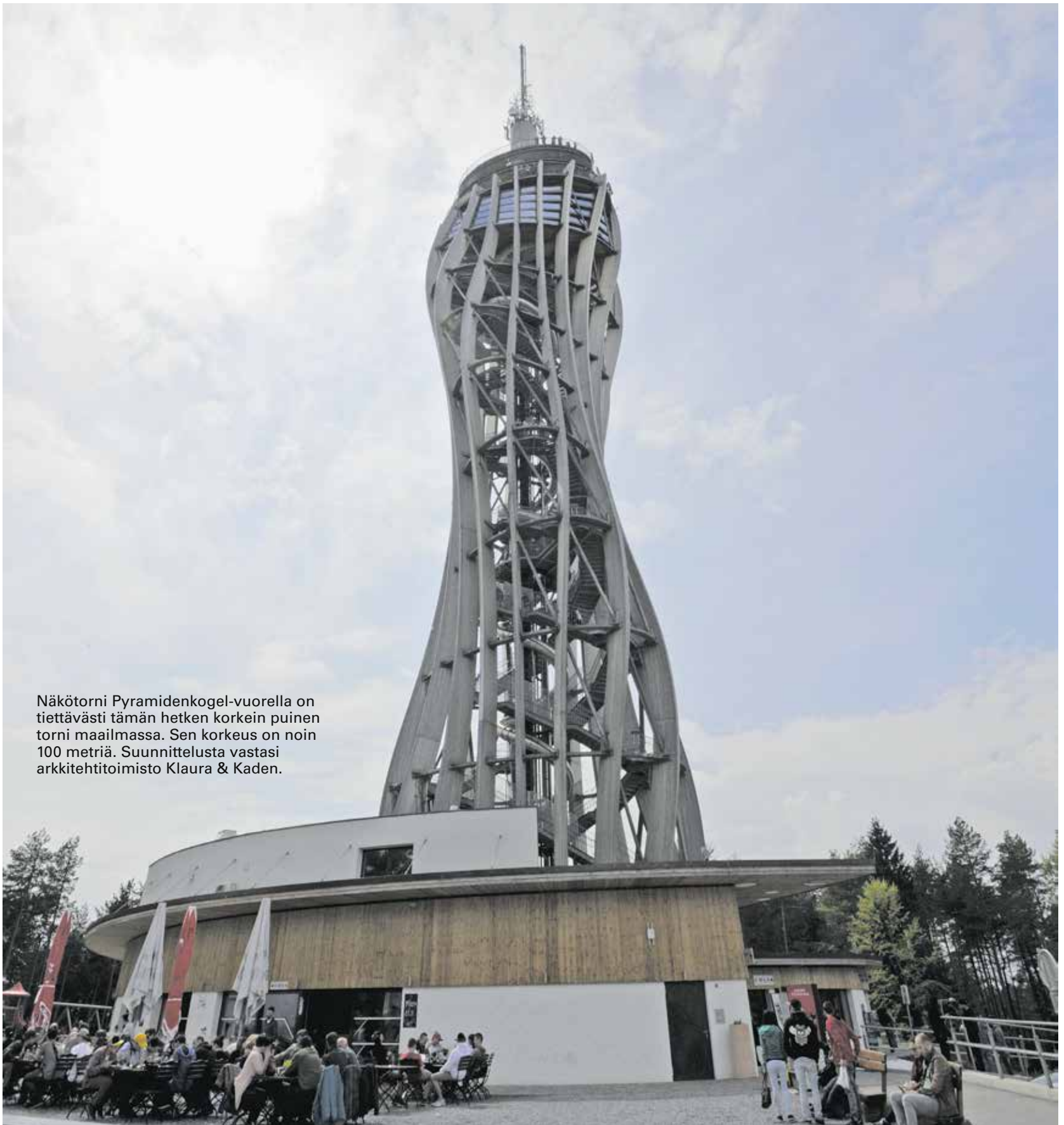
**MIETI MITEN ITSE
KÄYTÄT SANOJA.**

TOIMIMME VASTUULLISEN SANANKÄYTÖN PUOLESTA

Aikakauslehtien liitto • Aikakauslehtien Päätoimittajat ry • International Press Institute, Suomen-ryhmä
Julkisen sanan neuvosto • Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry • MTV • Paikallislehtien
Päätoimittajayhdistys ry • Palkansaajalehdet Pale ry • Päätoimittajien Yhdistys • RadioMedia ry • Sanoma-
lehtien Liitto • Suomen Journalistiliitto • Suomen Kaupunkilehtien Päätoimittajat ry • Suomen Kirjailija-
liitto • Suomen Kustannusyhdistys • Suomen PEN • Suomen tietokirjailijat ry • Toimittajat ilman rajoja, Suomen-
osasto • Viestinnän Keskusliitto • Yle

Kansainvälisenä sananvapauden päivänä 3.5.2016

Näkötorni Pyramidenkogel-vuorella on tietyvästi tämän hetken korkein puinen torni maailmassa. Sen korkeus on noin 100 metriä. Suunnittelusta vastasi arkkitehtitoimisto Klaura & Kaden.

Onko puussa ideaa?

Itävallassa rakennetaan puusta kuusikerroksisia asuinkerrostaloja. Lainsäädännön kiemurat ja hintataso ovat yhtä hankala kysymys kuin Suomessakin.

Johanna Hellsten

Kierrän erilaisia puurakentamisen kohteita Wienin ja Grazin lähistöllä Itävallassa suomalaisten arkkitehtien, rakennusliikkeiden edustajien ja viranomaisten kanssa.

Katson Grazin uudessa lähiössä, Hummelkasernessa, asuinkerrostaloa. Se näyttää ihan tavalliselta betonikerrostalolta. Vain parvekkeissa näkyy puuta. Sitä on mahdotonta nähdä päällepäin, mutta koko rakennuksen runko on rakennettu ristiinlaminoidusta massiivipuusta, eli

CLT-elementeistä. Paloturvallisuusmääräysten ja hinnan takia julkisivussa ei ole puusta tietoaakaan. Mikäs järki tässä nyt sitten on?

Sama käy mielessä vierailulla Grazissa sijaitsevan Ronald McDonald -lastentalonsäätöön uudessa asuintalossa. Ainoa ”puisen” näköinen kohta on talon sisälattia. Itse rakennuttaja oli ilmoittanut, että puuta ei sitten saa näkyä missään, vaikka tämäkin kohde on kasattu CLT-levyistä.

Kouluissa, päiväkodeissa ja vanhusten hoitolaitoksissa, jotka eivät

ole niin korkeita rakennuksia, puu saa – ja sen pitääkin näkyä. Mikään ei vähennä hoitolaitoksen laitospainetta paremmin kuin kauniit puupinnat.

Itävalta ei ole Suomea edellä

Tampereen teknillisen yliopiston apulaisprofessori – ja jo parikymmentä vuotta puun parissa puuhannut – **Markku Karjalainen** toteaa, että vaikka Suomessa kuvitellaan, että Itävalta olisi jotenkin huomasti edellä puurakentamisessa, ei näin millään muotoa ole.

Asuinrakentamista Wien-Esslingissä, kohteen ovat suunnitelleet arkkitehdit Ulrich Huhs ja Anna Wickenhauser. Julkisivu on itävallassa hyvin suosittua, käsittelemätöntä lehtikuusta.

Nämä talot on rakennettu vuonna 2002. Kun julkisivu tehdään käsittelemättömästä puusta, se on kyllä kestävä, mutta sen väri muuttuu mustanharmaaksi vanhetessaan. Talot suunnittelivat arkkitehti, DI Ernst Roth ja DI Reinhold Wetschko.

– Meillä aina ajatellaan, että ruoho on vihreämpää aidan toisella puolella. En ole nähnyt tällä reissulla mitään sellaista uutta, mitä ei osattaisi tehdä Suomessakin, Karjalainen sanoo.

– Rakentamisen kulttuuri on toki erilainen samoin kuin tekniikat, mutta eivät ne täällä tee mitään sen mullistavampaa. Puuta arvostetaan Itävallassa materiaalina ehkä enemmän, jopa täysin käsittelemättömänä julkisivupintana, Karjalainen jatkaa.

Karjalaisen mukaan molemmissa maissa on puukerrostalorakentamisessa samat esimerkiksi paloturvallisuuteen ja akustiikkaan liittyvät haasteensa, ja ne pystytään kyllä teknisesti ratkaisemaan.

Puu on vielä betonia kalliimpaa

Puujulkisivu esimerkiksi Hummelkasernen kohdalla olisi tullut kaksi kertaa niin kalliiksi kuin rapattu, eli puun korkeammat kustannukset vähentävät sen käyttöä.

Kohteen suunnittelusta vastannut arkkitehti **Simon Spegner** kertoo, että alkuperäiseen suunnitelmaan juuri Hummelkasernen kohdalla kuului puujulkisivu.

– Rakennuttaja kuitenkin halusi vaihtaa julkisivun rapatuksi, sillä puujulkisivu olisi nostanut kustannuksia noin kymmenellä prosentilla, Spegner toteaa.

Kustannusten vahtiminen sinälään ei yllätä, sillä Hummelkasernen talot on tarkoitettu kohtuuhintaisiksi, nuorten perheiden kunnalliseksi vuokra-asunnoiksi.

– Suomessa – vaikka laskisi miten päin tahansa – ei saada puurunkoa kerrostalolle kannattavammaksi kuin betonia. Kun kuutio betonia raudoitettuna, työmaalle toimitettuna, maksaa noin 300 euroa kuutiolta, maksaa sama määrä esimerkiksi CLT:tä 500 euroa. Olen sitä ihmetel-

lyt, miten Itävallassa puu on edullista. Johtuneekohan omasta tuotannosta? Karjalainen miettii.

Suomessa puun on vaikeaa kilpailla betonin kanssa hinnalla. Rakennusliikkeenkin ovat rakentaneet puusta vielä niin vähän, ettei optimointikykyä esimerkiksi työmaalla vielä ole.

– Se on osin logistinenkin kysymys. Tekijöitä on vielä kovin vähän, ja nekin, jotka ovat jo rakentaneet puukerrostaloja, ovat tehneet niitä niin vähän, että melkein jokainen on eräänlainen pilottikohde, Karjalainen sanoo.

Rakennusala myös vaivaa akuutti suunnitteluosaamisen puute puurakentamisessa. Vaativien puu-

rakenteiden rakennesuunnittelijoita, jotka tuntevat puukerrostalojen ratkaisut, on vain muutamia kymmeniä.

Karjalainen kiinnitti huomiota siihen, että puukerrostalot ovat Itävallassa pohjaratkaisuiltaan todella ”spartalaisia”, eikä kaikissa asunnoissa ollut omia parvekkeita.

– Olivathan ne vähän vaatimattomamman näköisiä kuin Suomessa, Karjalainen toteaa.

– Ja pitää muistaa, että kilpailukyky on muutakin kuin hinta. Jos puukerrostalo rakennetaan hyvälle paikalle, siinä käytetään todella hyvää arkkitehtisuunnittelua ja puu näkyy kauniisti sisätiloissa, voi ostajia

löytyä hintaerosta huolimatta, hän jatkaa.

Onko nopeus tuleva valtti?

Simon Spegner kertoo, että Hummelkasernen kohde oli sekä arkkitehdille että rakentajille ensimmäinen kuuteen kerrokseen asti kohoava puukerrostalo. Muuten rakentajat olivat kokeneita puurakentajia, joten runko kohosi neljässä päivässä per kerros. Melko vauhdikasta.

Ronald McDonald-talon runko saatiin pystyyn 14 päivässä. Aikataulu oli tilaajan vaatimusten takia todella tiukka, ja juuri siksi rakentamisessa päädyttiin puun valintaan.

Puun käyttö siis lyhentää työ-

Puurakentaminen yleistyy hitaasti, mutta varmasti

WIENIN teknillisen yliopiston professori **Wolfgang Winter** aloitti puuhun liittyvän tutkimuksen ja opetuksen yli 20 vuotta sitten. Tuolloin puurakentamisen vuotuinen osuus Itävallan rakentamisesta oli – pientaloja lukuun ottamatta – lähellä nollaa. Nyt tilanne on toinen.

– Kun katsotaan asuinkeuhkko- ja julkista rakentamista, on puun osuus siitä nyt 5–6 prosenttia. Osuus on kasvanut hitaasti mutta varmasti.

Winterin mukaan tällä hetkellä on havaittavissa selkeä käänne, joka saattaa alkaa nostaa osuutta nopeammin; suuret itävaltalaiset rakennusliikkeet ovat alkaneet perustaa omia, puurakentamiseen keskittyviä osastojaan ostamalla alaan erikoistuneita yrityksiä pois markkinoilta.

Yksi vieläkin näkyvissä oleva ongelma puurakentamisen yleistymisessä ovat kustannukset.

– Puinen asuinkeuhkko on kustannuksiltaan 5–10 prosenttia kalliimpi kuin perinteinen betoni-keuhkko, Winter sanoo.

Puurungon pystytyksen nopeus voi tosin olla valttia silloin, kun rakennetaan vuokrataloja; mitä nopeammin vuokratallat saadaan sisään, sitä nopeammin rakennus alkaa tuottaa. Tämä laskee kokonaiskustannuksia.

Wieniin on ollut suunnitteilla jopa 24-kerroksinen puukerrostalo. Kyseessä on kokonaan uusi asuinalue, jonne rakennetaan kodit noin 24 000 ihmiselle, toimistoja ja kauppakeskus. Puisen kerrostalon alin kerros on varattu kauppoille, seuraavat muutamat kerrosta toimistoille, muutama hotellille ja ylimmät kerrokset asunnoille. Winterin mukaan rakentamisen todennäköisyys on nyt 51 prosenttia.

–Tekninen toteutus on valmis ja rakennusluvut kunnossa. Nyt tärkein kysymys on rahoitus. Yksityinen sijoittaja pelkää riskiä, sillä asuinalue on uusi ja Wienissä on toimitiloja ja hotelleja vajaa-käytössä. Hän haluaa vuokralaisten nimet paperiin ennen rakentamispäätöstä.

Professori **Wolfgang Winter** uskoo, että puun käyttö myös isompien kohteiden rakentamisessa alkaa yleistyä nopeammin.

Puukerrostalotyömaalla on hyvät puolensa

PUUKERROSTALOJA rakentavan Rkl Reposen pääluottamusmiehenä Vantaan asuntomessualueelle nousseessa puukerrostalokohteessa.

– Puutalotyömaa on hyvin erilainen kuin betonitalon työmaa. Se on paljon hiljaisempi ja sääsuojan alla on mukava rakentaa, kun ei ole säiden armoilla, hän toteaa.

Tapion mukaan sääsuojaus (joka puutaloja rakentaessa on käytännössä pakollinen) tuo myös oman panoksensa nopeuteen.

– Sääsuojan alla pystytään aloittamaan sisustustyöt paljon nopeammin kuin suojaamattomalla betonikerrostalotyömaalla, Tapio sanoo.

Toinen oleellinen ero on puu- ja betonikerrostalotyömaalla on Tapion mukaan mittamiehen hommassa; puukerrostalo vaatii tarkempaa mittausta ja useammassa kohdassa.

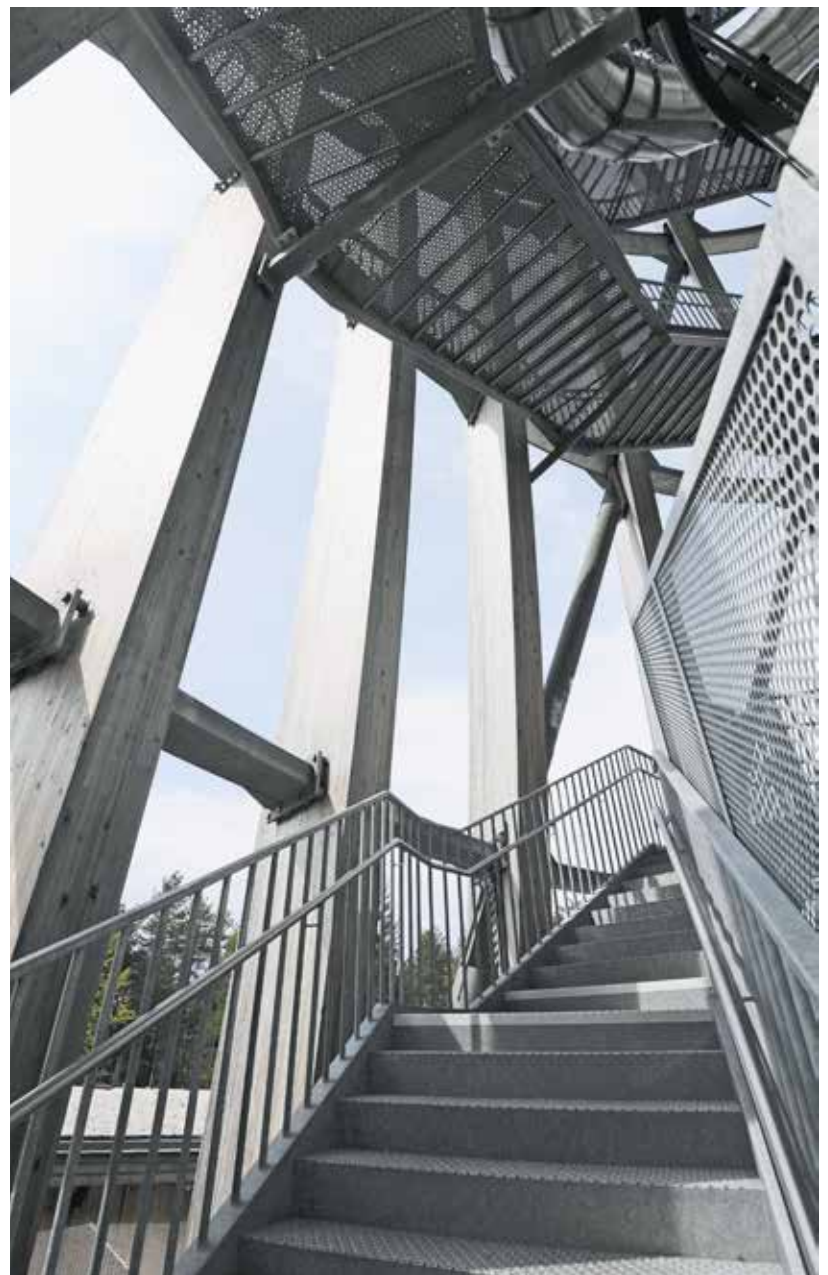
– Se vaatii mittaamista muun muassa jokaisen välipohjan ja väliseinän kohdalla.

Uskooko ikänsä betonitaloja rakentanut mies nykyään siihen, että niitä alkaa nousta Suomessa enemmän?

– Uskon kyllä. Nythän esimerkiksi Honkasuolle tulee kokonainen puukerrostalokortteli. Kunnan vielä sääsuojausasiat saadaan kuntoon, niin kyllä tämä yleistyy, Tapio huomauttaa.

Aulis Tapio esitteli Vantaan Asuntomessuille viime vuonna nousseen puukerrostalon työmaata. Mittamiehelle riittää hommaa.

Ihan pelkällä puulla ei satametristä näkötornia koota. Itävallassa muutenkin tällä hetkellä yleistyvät hybridirakenteet, joissa yhdistyvät teräs ja puu – kuten tässä – tai sitten betoni ja puu.

Arkkitehti Simon Speignerin käsialaa oleva puukortteli Hummelkasernen alueella Grazissa.

maa-aikaa selvästi ja siten myös rakentamisen kokonaisaikaa. Siitä hyötyvät erityisesti vuokra-asuntosijoittajat; mitä nopeammin pytinki on pystyssä, sitä nopeammin siitä alkaa saada tuottoa.

– Jos työmaa saadaan toimimaan logistisesti kunnolla, nousee puukerrostalon runko muutamassa viikossa. Siitä on etua. Kun päästään pidemmälle tilaelementti- ja modulaarisessa rakentamisessa kuten esimerkiksi Ruotsissa ja Yhdysvalloissa, nopeutuu rakentaminen lisää, Karjalainen toteaa.

Paloturvallisuus ja akustiikka

Itävalta on federaatio ja sen eri osavaltioiden rakennusmääräykset eroavat toisistaan tuntuvasti. Wien lieene tiukin esimerkiksi puukerrostaloja koskevien palomääräysten osalta, jossain toisessa osavaltiossa säädökset ovat löyhempiä.

Syy, miksi kuusikerroksisissa taloissa puuta ei julkisivua ja rakenteita lukuun ottamatta näy, ovat palomääräykset. Mikäli talossa ei ole sprinklereitä, rajoitetaan kerrosten ja/tai puun määrää. Kuusikerroksisten, sprinkleröimättömien talojen rakentaminen tuli mahdolliseksi vasta tämän vuoden maaliskuussa. Ennen sitä, korkein mahdollinen sprinkleröimätön puukerrostalo sai olla viisikerroksinen, ja siinäkin piti ensimmäisen maantasokerroksen olla käytännössä betonia.

– Näiden kuusikerroksisten talojen sisällä kaikki CLT-levy piti peittää kipsilevyin paloturvallisuusmääräysten takia. Olen joissakin Itävallan osavaltioissa törmännyt siihen, että CLT:tä on voitu jättää näkyviin, Karjalainen sanoo.

Karjalaisen mukaan puuta on jä-

tetty näkyviin sisäkattoihin, joka paloturvallisuuden kannalta ei ole paras mahdollinen ratkaisu, sillä palon sattuessa kuumuus nousee ylöspäin.

– Suomalainen tapa näyttää puuta lattiassa ja seinissä on turvallisempi.

Itävallassa on Suomeakin tiukemmat akustiikkasäännökset. Suomessa pysty- ja vaaka-ilmaäänien eristävyyden vähimmäisdesibelimäärä on 55 desibeliä ja askelääneneristyksen tasoluku saa olla enintään 53 desibeliä. Molemmissa maissa akustisia ongelmia on ratkottu betonivaluilla välipohjissa.

– Puu-betoni-liittolaattaa lieene yleisin tapa hoitaa akustiset asiat, Karjalainen toteaa.

Mitä jää käteen?

Kovana puumiehenä tunnettu Karjalainen sanoo ”pehmentyneensä” vanhemmiten.

– Olen nyt ollut parikymmentä vuotta mukana tässä leikissä ja pohdin, mikä on se puun käytön arvo? Sen pitäisi jotenkin näkyä arkkitehtisuunnittelussa. Ei siten, että saman möykyn voi rakentaa yhtä hyvin betonistakin. En näe arvoa siinä, että puupinta rapataan peittoon ja sisätiloissa vedetään kipsilevyä päälle.

Karjalaisen mukaan Itävallasta voisi oppia jotain puun käytön monimuotoisuudesta pinnoilla; voi käyttää levyä, lautaa, rimaa, käsittelemätöntä ja käsiteltyä puuta. Koko julkisivun ei tarvitse olla samaa puuta, vaan joukossa voi käyttää värikkäitä komposiittilevyjä, metallia ja niin edelleen.

– Suomessa se menee vähän niin, että pannaanko lauta vaakaan vai pystyyn. Aika yksinkertaista ajattelua, Karjalainen sanoo. ■

Nykyajan luolaihmissen lukaali

Entisaikojen luolamiehet ja -naiset saattaisivat hieraista silmiään jokusen kerran, jos näkisivät, millaisia luola-asumuksia 2000-luvulla rakennetaan. Modernista luolakodista ei lähdetä nuijan kanssa sapelihammastiikerin perään. Siellä silitetään rotukissaa valkoisella sohvalla.

Jesus Granada

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämästä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Olipa kerran tonttimaata, tai pikemminkin tonttivuorta Granadassa, Espanjassa, Välimeren yllä. Tontin osti nuori paris-kunta ja totesi, että siinäpä oiva talon paikka. Tonttivuoren seinämän kaltevuus on 42 astetta, joten pakettitaloa siihen ei saanut pystyyn. Niinpä arkkitehdin pakeille suunnitelmia tekemään.

Kotitalo siitä syntyi. Talon, Casa del Acantilado, metallinen katto on ensimmäinen asia, johon huomio kiinnittyy jo matkojen takaa. On kuin vuoren kyljestä pilkistäisi eksoottisen eläimen kimalteleva kylki: talon katto muistuttaa lohikäärmeen suomuja. Katto ei ole kantikas, vaan sen muodot mukailevat vuoren linjoja ja ylhäältä päin katsottuna metallilaatat näyttävät auringon leikiltä meren aalloilla. Vaikka vuoren seinämään rakentaminen ei äkkiseltään tunnu luontevimmalta asialta, talo näyttää istuvan maisemaansa ihmeen luonnollisesti.

70 hengen kotiauditorio

Kun Granadan luolataloon astuu sisälle, se vie ajatukset kauas toiseen äärimmäisyyteen ritareiden aikojen lohikäärmetaisteluista. Kaksikerroksisen Casa del Acantilado en-

simmäisen kerroksen aakeiden päätöiden hohtavan valkoinen luksus-design-sisustus on kuin huikeasta Hollywood-kartanosta.

Talon tukirakenne perustuu kaksikerroksiseen betonivaippaan, joten sisätilaa ei ole tarvinnut halkoa tukipilarein tai kantavin väliseinin. Suuri avoin tila on kuin luotu rupatteleviin cocktailtilaisuuksiin ja se toimii myös auditoriona, jonne mahtuu 70 ihmistä katselemaan vaikka elokuvia – tai Välimeren maisemaa. Fasadi on lasia, joten näkymä pihamaalle, tai pikemminkin pihavedelle, on huikaiseva, elävä merenrantataulu.

Betonirakenne on myös ekologisen ratkaisu. Seitsensenttisten betonikuorten välissä on 40 senttimetrin ilmarako, joka toimii niin tehokkaana eristyksenä, että tässä talossa Espanjan auringon alla, viileän vuorensinämän sylissä, vallitsee läpi vuoden parinkymmenen asteen lämpötila, ilman sähköistä viilennys- tai lämmitysjärjestelmää.

Huonekaluja myöten käsityötä

Talossa on, tietenkin, valkosävyinen terassi, jolla on, tietenkin, uimaallas. Mikäpä on pulikoidessa omalla terassilla ja katsellessa samalla Välimeren aaltoja ja ohi lipuvia purjeve-

neitä. Onneksi Casa del Acantilado rakennettiin Espanjaan eikä Suomeen. Jos lohikäärmeensuomulukaali olisi noussut lama-ajan Suomeen, olisi kateus saattanut viedä järvistämme kaikki kalat (kuten vanha kansa tietää, kateus vie kalatkin vedestä).

Toisaalta, juuri taloudellisesti keinoina aikoina tällaisia asumuksia on järkevä rakennuttaa. Tämä viime vuonna valmistunut luolatalo antoi työtä kymmenille rakennusmiehille, sisustussuunnittelijoille ja käsityöläisille. Esimerkkinä katto, jonka sinkillä päällystetyt, auringonvaloa pois heijastavat metallilaatat on rakennettu ja ladottu paikoilleen pala palalta käsin. Samoin sisustuksen lasikuituiset ja polyesterihartsiset huonekalut on suunniteltu juuri Casa del Acantiladoa varten ja rakennettu käsityönä paikan päällä.

Kun seuraavan kerran kuulet jonkun käyttäytyvän kuin luolamies, niin enää mieleesi ei ehkä tule lannevaate päällä, nuija kädessä kuljeskeleva primitiivityyppi, vaan ajattele, että siinäpä varmaan tyylikäs herrasmies! ■

Lämmintä toukokuuta toivottaen,
Irma

Vuoristosta kuuluu vihellys

Espanjan vuoristossa (tai esim. Ranskassa) patikoidessasi saatat kuulla kiemen vihellyksen. Muremelihan se siellä kunnokoi lajitovereilleen. Muremelit ovat oravien sukulaisia, jopa seitsenkiloiseksi ja 60-senttiseksi kasvavia jyrsojia, joiden pituutta lisää vielä komea, oravamaisen pörröinen, parikymmensenttinen häntä. Joskus pitkään nukkuvaa unikekoa saatetaan nimittää muremeliksi, mikä on aika hölmöä, sillä muremelit ovat päiväsaikaan vilkkeitä vipeltäjiä. Tai riippuu vuodenaikasta. Talvet ne pötköttelevät horroksesta maansisäisissä käytävissään.

Nahkaa, kumia ja ammattitaitoa

Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevan Jalaksen turvakenkätehdas on nähnyt sadan vuoden aikana paljon. Nyt yrityksen omistaa ruotsalainen perheyritys Ejendals.

Maija Ulmanen

Suomalaisen kumin tuoksu leimahtaa nenään, kun astumme sisään tuotantopäällikkö **Juha Pentinmäen** kanssa Jokipiissä sijaitsevaan Jalaksen tehtaaseen. Vaikka monet turvakenkien materiaalit tulevat Keski-Euroopasta, kumi tulee edelleen sataprosenttisesti Suomesta.

Jalasjärven Jokipiissä tulee tänä vuonna sata vuotta täyteen kenkien valmistusta. Tähän väliin on mahtunut jokunen miljoona paria monoja, urheilu- ja turvakengiä ja onhan tässä välissä Jalasjärvikin mennyt osaksi Kurikkaa.

Pitkäjänteisestä ja laadukkaasta tekemisestä kertonee juhlavuodeksi saatu iso tilaus Suomen armeijalta. Tilauksen arvo on yli kaksi miljoonaa euroa ja se käsittää klassikoksi muodostuneen M05-mallisen ”taistelijan kengän”.

– M05-kengät pyritään valmistetaan materiaaleista, jotka kestävät monenlaiset maastot ja olosuhteet, Jalaksen uuden omistajan, Ejendals Suomi Oy:n myyntijohtaja **Ken Löfgren** sanoo.

Jalas toimitti M05-varsikenkiä puolustusvoimille jo vuosina 2006 ja 2008. Silloin kenkiä valmistettiin

yli 100 000 paria. Nyt tilaus on entistä isompi.

Suurien kenkätilauksien valmistu ei synny kädenkäänteessä, eikä varsinkaan ilman riittäviä tuotantolinjoja. Miljoonia maksanut automatisoitu linja, minitehdas, on yksi suurimmista investoinneista tehtaan historian aikana. Tämä mahdollistaa sen, että samalla henkilömäärällä pystytään tekemään entistä enemmän jalkineita.

Vaikka tuotantomäärät nousevat tulevaisuudessa, on automatisoidusta tuotantolinjasta paljon hyötyä myös itse työntekijälle.

– Uudistuksien ansiosta työergonomia parantui huomattavasti kahden vuoron tehtaassa. Niska- ja hartia-seutua rasittavat työvaiheet jäävät menneisyyteen – enää ei tarvitse tehdä raskaita kurkotteluja. Iloitsemme siitä, että työpäivästä jää nykyisin enemmän aikaa laadun tarkkailuun, tehtaan pääluottamusmiehenä melkein kaksikymmentä vuotta toiminut **Arja Uitto** kertoo.

Uusissa käsissä

Vuonna 2008 se sitten tapahtui. Jo pitkään Jalaksen isona asiakkaana toiminut Ejendals osti siihen asti suomalaisessa omistuksessa olleen

tehtaan. Tehtaan väen mielestä ruotsalaisostaja oli paras omistajakandidaatti, vaikka ostajaehdokkaita oli monia.

– Aluksi omistajien vaihdos ei näkynyt tehtaan arkipäivässä mitenkään, mutta nyt kuluneen kolmen vuoden aikana on tapahtunut muutoksia. Ainut hieman synkempi ajanjakso oli, kun viime vuonna koimme yt-neuvottelut, jossa eläköitymisen kautta tehtaasta laitettiin pihalle kaiken kaikkiaan 26 ihmistä, Uitto toteaa surullisena.

Uudella ruotsalaisomistuksella nähdään kuitenkin olevan myönteisiä vaikutuksia tehtaaseen.

– Ennen kaikkea uudet omistajat ovat tuoneet mukanaan halua ja uskoa tulevaan. Se tuntuu hyvältä, Pentinmäki toteaa tehdaskierroksella.

Myös pääluottamusmies Uitto antaa uusille omistajille kiitosta satsouksista ja siitä, että he eivät ole unohtaneet työntekijöitä.

Pitkäjänteisestä tulevaisuuden suunnittelusta ja investointihalusta kertonee se, että Ejendals on viimeisen viiden vuoden aika pannut rahaa Jokipiin tehtaaseen reilut neljä miljoonaa euroa. ■

Olipa kerran Jalas

ELETÄÄN vuotta 1916, jolloin Jalas-jalkineiden tarina alkoi Jokipiin kylästä, Etelä-Pohjanmaalta. **Juho Viljanmaa** allekirjoitti sopimuksen nahkuriliikkeestä ja näin suomalainen kenkäbrändi saa alkunsa. Kiertäviä suutareita palkattiin valmistamaan saappaita, kenkiä ja muita nahkatuotteita tilauksesta.

Vuonna 1923 Viljanmaa vintissä välähti ja hän alkoi koneistaa tuotantoa. Samaan syssyyn hän palkkasi lisää nahkureita ja muita osajia. Tästä isosta päätöksestä kului neljä vuotta, kun perustaja Viljanmaa päätti eriyttää kenkätuotannon omaksi yksiköksi ja avata nahkaverstaan yhteyteen kenkäkaupan.

1940-luvulla tuotantoon otetaan mukaan legendaariset hiihtokengät, mokkasiinit ja talvikengät. Tästä reilu neljäkymmentä vuotta eteenpäin **Matti Nykänen** voitti Jalaksen mäkihyppykengillä kolme kultamitalia Calgaryn olympialaisissa.

Sen jälkeen kolmessakymmenessä vuodessa on tapahtunut tuotannon automatisointia ja robottien käyttöön ottoa. Vuonna 2008 ruotsalainen perheyritys Ejendals osti Jalas -tuotannon Viljanmaan perheeltä.

Tukholman vanhassakaupungissa riitti katuja tutkittavaksi. Hämähäkkimiehenä kiipeilemässä Timo Hautamäki.

Laskettelua, benji-hyppyä, salibandya, vaellusta, saunailtoja...

Teksti: Mette Nissinen

Kuva: Erno Alanko

Rakennusliiton nuorisotoiminta on maamme kärkikastia ja nuorille suunnattuja tapahtumia on selkeästi enemmän kuin muilla ammattiliitoilla. Hauskanpito on Raksa-nuorissa osattu jo vuosikausia – mikä olisikaan parempi tapa saada uutta verta ay-toimintaan, jos ei pieni porkkana?

Kuitenkin viime vuosina nuorten tapahtumissa on ollut yhä enemmän tilausta myös asiaohjelmalle. Enää päivä karting-radalla tai värikuulasodassa temmeltäessä ei riitä, vaan päivän päätteeksi olisi mukava myös kuulla ja keskustella muun muassa työhyvinvoinnista, ajankohtaisista ilmiöistä sekä osastotoiminnasta.

Nuoret haluavat asiaa

Siinä missä aiemmissa toiminnasuunniteluissa on listattu hauskoja aktiviteetteja, oli huhtikuussa järjestetyn nuorisokurssin tehtävä kehittää asiaohjelmaa tuleviin tapahtumiin. Viikonlopun mittaisessa idea-

riihessä hahmoteltiin kokonaisia kurssisisältöjä sekä pienempiä tietoiskuja, joita ujuttaa kätevästi hupitapahtumien kylkeen.

Tulevaisuudessa escape roomin ja seinäkiipeilyn yhteydessä saattaa olla vaikkapa liiton työntekijä tai muu asiansa tunteva hahmo puhumassa esimerkiksi työelämään läheisesti liittyvistä aiheista.

Keitä sitten puhujiksi tapahtumiin? Asiantuntijoita pohtiessa ryhmä lähti varovasti liikkeelle liiton toimitsijoilla ja muulla henkilökunnalla, mutta pian lakattiin kursailemasta mielikuvituksen kanssa ja tiskiä heiteltiin nimiä **Arman Alizadista** Madventuresin **Rikuun** ja **Tunnaan**. Myös viime aikoina tapetilla olleet bloggarit sekä nuoret poliitikot olivat toivottuja vieraita Rakšanuorten rientoihin.

Maassamme vähintäänkin jännittävänä vellovan poliittisen ilmapiirin innoittamana kokonaiseksi kurssin aiheeksi nousi yhteiskuntavaikuttaminen. Tapahtumaksi esitettiin tupailtaa, jonne kutsuttaisiin edustajia jokaisesta puolueesta nuorten tentattavaksi.

Vastaavanlaisia tapahtumia toivottiin muun muassa työoikeuden ja kansainvälisyyden tiimoilta. Myös konkreettinen käsillä tekeminen ja ammatitiosaamiseen liittyvät koulutukset voivat olla jatkossa mahdollisia.

Tapahtumaa järjestettäessä on monta asiaa muistettavaa ja organisoitavana: budjetti, mainostus, aika-aulutus, majoitus, ruokailut... Hyvä ohjelma ei yksinään riitä, vaan onnistunut tapahtuma on usean osan summa. Monesti nämä osat ovat liikkuvia, joten myös muuttujiin on syytä varautua. Kun räntäsade iskee kesken kesäisen ulkoilutapahtuman, on varasuunnitelmalle tarvetta.

Laivalla järjestetyn kurssin viimeisellä etapilla osallistujat jaettiin ryhmiin, joiden tehtävänä oli suunnitella budjetin puitteissa tapahtuma. Paljonko maksaa hotelli? Kuka ottaa ilmoittautumiset vastaan? Miten järjestyy kyydit? Loppurutistuksesta syntyi kuplafutisturnaus, koskenlaskupäivä sekä valtakunnallinen kaupunkisuunnistusrata. Ja nämä tapahtumat on tarkoitus myös järjestää lähitulevaisuudessa.

Iltavapaille päästetyt kurssilaiset saivat tapahtumajärjestämiseen kosketuspintaa saman tien, sillä samalla paatilla sattui seilaamaan myös 150 SuPer-nuorta. Illan haasteena oli järjestää lähihoitajille kisailut, joiden voittajille oli luvassa palkintoja. Raksalaisten pystyttämä rastirata haastoi hoitajat pantomiimiin, muistipeliin, esittämään merihätää sekä tietovisailuun, jossa pisteen sai muun muassa tietämällä, kuka on Rakennusliiton puheenjohtaja. P.S. Se ei ole **Lindstedtin Mikko**.

Nuorisokurssin vanhimman ja nuorimman osallistujan välillä oli ikäeroa 15 vuotta. Vaikeuttiko tämä ryhmätyöskentelyn sujuvuutta?

Ei ainakaan, jos kysytään 18-vuotiaalta **Jimi Järviseltä**. Varkautelainen nuori mies piti suurehkoa ikähaitaria hyvänä asiana, sillä kokeneemman aktiivin panosta tapahtumien suunnittelussa tarvitaan. Järviselle huhtikuinen nuorisokurssi oli ensimmäinen laatuaan ja hän oli tyytyväinen osallistumisestaan.

– Porukka otti lämpimästi vastaan ja varmasti lähden uudestaan. ■

Ville ja georgialaisilta mummoilta opitut reseptit.

Ville Haapasalo, Kauko Röyhkä, Juha Metso: **Makujen matka Georgia.** Docendo Oy

Jyri Vasamaa

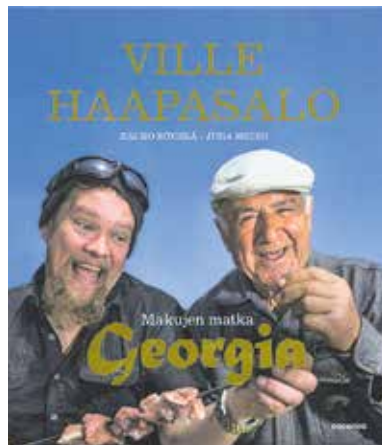
Tavallaan nämä **Röyhkän, Metson** ja **Haapasalon** väsäämät teokset ovat enemmänkin paksuja kovakantaisia aikakauslehtiä kuin kirjoja. Toisaalta taas Metson ottamat valokuvat ovat sen verran korkeatasoisia, että voidaan puhua taiteesta. Teoksessa Haapasalo kertoo georgialaisesta kulttuurista ja kokkailee georgialaisia ruokia, Metso valokuvaa ja Röyhkä kirjaa ylös Villen puheita, omia fiiliksiä sekä haastattelee. Lopputulos on viihdyttävää ja lämminhenkistä jutustelua, hyviä kokkausvinkkejä sekä hienoja valokuvia. Kirjaa voi suositella visuaalisille ihmisille, jotka pitävät hyvästä ruuasta ja ovat kiinnostuneita vieraista kulttuureista.

Georgiassa keittiössä ei syödä makaronia, riisiä, eikä perunaa. Voi siis hyvin suositella tällaista ruokaa terveelliseksi vaihtoehdoksi esimerkiksi tällaiselle keski-ikäiselle rakennusmiehelle. Ateriat muodostu-

vat eläimen lihan huonommista kohdista, pähkinöistä, vihanneksista ja luonnonyrteistä. Ruokalajit ovat jääneet elämään ajalta, jolloin maassa on ollut nälkähätä. Viini on tietysti tärkeä osa ruokaa, eikä sitä lasketa Georgiassa alkoholiksi. Villen mukaan jopa 10–11-vuotiaille lapsille voidaan kaataa viiniä, mutta siitä lapset eivät välttämättä pidä, eivätkä juo kuin vähän.

Georgialaisiin ruokiin käytetään terveellisiä ruoka-aineita. Korianteria käytetään paljon, koska sen uskotaan vastustavan flunssaa. Sellaisissa ruuissa, joita kypsytetään pitkään, käytetään sinisarviapilaa, joka poistaa elimistöstä raskasmetalleja ja myrkyjä. Tkemali taas on kastike, joka tehdään raaosta luumuista. Se alentaa verensokeria.

Kirjassa kerrotaan myös ruuan valmistuksen lisäksi esimerkiksi georgialaisista juhlaperinteistä. Juhlien kolme keskeisintä elementtiä ovat viini, ruoka ja viininlaskija, tamada. Tamada huolehtii, että pöy-

dässä riittää ruokaa, viiniä ja vahtii, että vieraat käyttäytyvät toisiaan kohtaan kunnioittavasti. Häiriköt hän saa poistaa juhlista.

Kirjan loppupuolella on erittäin runsaasti ruokareseptejä. Eineslihapullia sietämättömille voi suositella keftaa, georgialaisia lihapullia tomaattikastikkeessa. Niiden salaisuus on siinä, että ne keitetään ensin

ja pannaan sitten vasta uuniin. Ennakkoluuloisempien rakentajien on hyvä aloittaa georgialainen ruokakulttuurimatka vaikkapa luylle kebabista. Kirjassa on tästä ruuasta hieman sivistyneempi versio, eli ohjeessa käytetään vähäpätöisempien ruhonosien sijaan tavallista lampaan jauhelihaa. Toinen suomalaiselle helppo aloitus voisi olla tefteli, eli georgialaiset lihapullat pannulla. Mainittakoon vielä, että Georgiasta löytyy Haapasalon mukaan myös maailman paras kankkusruoka, hartsho. Tukeva keitto, jota syödessä kuulemma krapula tulee hikoiltua pois, ja lämmittää se toki muutenkin ja pitää tien päällä. Voisin suositella kylmiin työpäiviin vaikkapa evääksi. ■

Kiitämme: Kirja sopii varmasti myös sellaisille ihmisille, joka eivät yleensä lue kirjoja.

Moitimme: Kirjan tekovaihetta varjosti Ukrainan kriisi, jota Georgialaiset tuntuivat pelkävän.

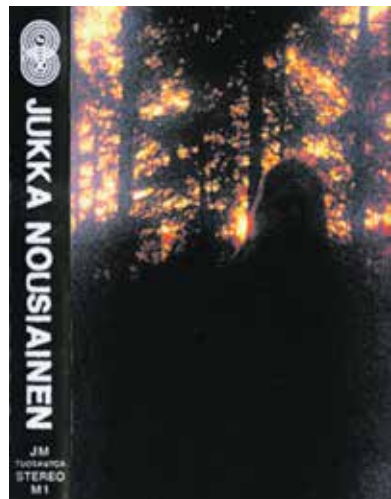
Nousiaisen uutuuus on debyyttiä rauhallisempi kokonaisuus.

Jukka Nousiainen: **Jukka Nousiainen.** Jukan Levyt.

Jyri Vasamaa

Jukka Nousiainen tekee levynsä taiteellisina kokonaisuuksina, jossa ei paljoa genreille kumarrella. Tämä hänen toinen soolonsa on tehty huomattavasti huolellisemmin ensimmäiseen soololevyyn verrattuna. Kovimmat rock-rykäisyt on tällä kertaa jätetty sivuun ja tilalle on tullut huolellisesti sovitettuja rauhallisempia kappaleita. Mielikuviin tulevat taas ajatukset, että tämäkin voisi olla Love Recordsin klassikkolevy 1960-luvun lopulta tai 1970-luvun alusta. Niin, kirjoitin edellä levystä, mutta tähän on kasetti. Nousiainen on tapana julkaista teoksensa ensin kasettina, sitten vinyylinä, ja lopuksi CD:nä.

Aloituskappale *Synnyin syksyllä on hauska* ”rytmipuluksi”, jossa Jukka kertoo viihtyvän parhaiten yksin syksyisessä ilmastossa metsässä verkkarikelillä. *Lonely riderissa* mennään countrymeingissä, ja *Manuaalit hukassa* on kuin 1960-luvun lopun varhaisheavyä urku- ja kitarrififeineen. Kappaleen loppu on oikein kunnollista soitannollista iltotulusta, josta kuulee, että Jukka tekee tätä työtä täydellä sydämellä. A-puolen päättävä *Kohti kaukaista tähteä* onkin sitten sellaista musiikkia jota ei ole kuultu sitten 1960-luvun lopun. On erittäin harmittavaista, että tällaista ei radiossa soiteta, vaikka

uskaisin että kuulijoita löytyisi.

B-puolen ensimmäinen *Sun kanssa mä lähen minne vaan* alkaa iskelmällisissä meiningeissä, mutta loppua kohti kappaleessa liivutaan kohti psykedeelisiä tunnelmia. Tajuntaa laajentava tunnelma jatkuu seuraavassa *Sataa taas* -kappaleessa, joka on henkilökohtainen suosikkini kokonaisuudessa. Klassikkoainesta, jonka toivoisin löydetävän. Instrumentaaliosuuden melodia on todella hieno ja mieleen jäävä, mistä luulisi monen klassisen musiikin säveltäjän olevan kateellinen. Klassisten 1960- ja 1970-lukujen taitteen Loven levyjen tunnelmissa mennään myös kasetin vii-

meisissä kappaleissa, jotka ovat *Pitkää heinää* sekä *Rypäleet on kerättävä maailmalta*. Viimeksi mainitun alusta tulee ainakin minulle mieleen Tasavallan Presidentti -yhtye.

Kasetti on selvästi jaettu kahteen eri kokonaisuuteen. B-puolen tunnelmaa voisi jopa kuvailla sanalla harras. Kokonaisuuksiin jakaminen onkin kasettien ja vinyylilevyjen hyvä puoli. CD:t ja muut rikkovat ikävästi varsinkin tällä vanhalla tyylillä tehtyjä kappalekokonaisuuksia. Mikäli taloudessa on hyvässä kunnossa

oleva kasettisoitin, suosittelen tätä jo edullisen hinta-laatusuhteen takia. Muussa tapauksessa on vain odotettava ja toivottava, että näitä muita julkaisumuotoja on vielä tulossa tästä teoksesta. ■

Kiitämme: Jukka Nousiainen soololevyt ovat sellaisia, jotka kestävät hyvin aikaa. Niiden pariin on helppo palata aina uudelleen.

Moitimme: Tämä on musiikkia, joka on kaikenlaisten radiosoittoiltojen ulkopuolella.

SAK jakoi 17 000 euroa kulttuuriharrastuksiin

SAK:n kulttuuriapurahan vuodelle 2016 on saanut yhteensä 30 henkilöä ja yksi ryhmä. Hakemuksia tuli 157. Rakennusliittoon apurahoja napsahti peräti neljälle jäsenelle.

Apurahaa saivat:

Haataja Joonas, Rakennusliitto, kuvataide, 800 euroa
Hakamäki Olga, Rakennusliitto, valokuvataide, 500 euroa
Lassila Mika, Rakennusliitto, puu-upotukset, 300 euroa
Nystrand Matias, Rakennusliitto, kuvanveisto, 1 000 euroa

SAK:n kulttuurirahaston hoitokunnan jakamien apurahojen yhteismäärä on 17 000 euroa. Apurahan suuruus on 300–1 000 euroa.

SAK:n kulttuurirahasto on Kansan Sivistysrahaston (KSR) erikoisrahasto. KSR muuttaa tänä vuonna apurahojen hakuajaksi elokuun, ja apurahat jaetaan hakijoille joulun ja tammikuussa. Tästä syystä ensi vuonna ei jaeta SAK:n kulttuuriapurahoja. Vuoden 2018 apurahojen haku on syksyllä 2017. ■

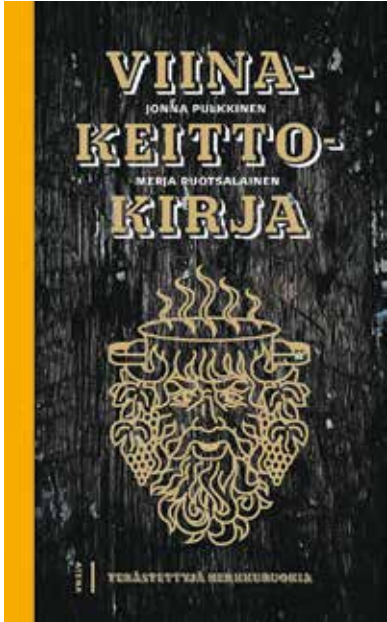
Viinaa hyvän ruuan päälle – ja sekaan

Jonna Pulkkinen ja Merja Ruotsalainen:

Viinakeittokirja – Terästettyjä herkku-ruokia. Atena.

Johanna Hellsten

Gini sopii tomaattisoppaan, karpalolikööri kalkkunan glaseeraus-
raukseen ja lohi-scampivartaat marinoituvat
sitruunavodkassa. Tällaisia reseptejä tarjoavat Pulkkinen ja

Ruotsalainen kotikokkaajan iloksi. Viinakeittokirjassa jokainen ruokala-
laji jalostetaan tisleamotuotteilla.

Moni meistä on jo tottunut lorottelemaan viiniä ruokiinsa (ja tietysti
aina on tärkeää marinoida kokki), mutta uusi keittokirja näyttää, miten luonnon raaka-
aineista valmistetut viinakset maustavat ruokaa uusilla, jännittäväillä tavoilla.

Viinakeittokirja etenee alkuruoista jälkiruokiin, unohtamatta välistä makkaran-
tekoa ja sopivia krapula-ruokia. Vaikka osa tarvittavista tuotteista onkin sellaisia, ettei niitä ihan
jokaisen viinakaapista löydy (kuten esimerkiksi taatelilikööri), on resepteissä sen verran valinnanvaraa, että kotoisemmillakin tuotteilla pääsee alkuun. ■

Kiitämme: Kekseliäitä reseptejä ja kuulaamista aiheuttavia valokuvia.

Moitimme: Yllättävän monessa reseptissä käytössä on sellaisia viinaksia, joita ei viitsisi parin ruokalusikallisen takia ostaa kaappiin happanemaan.

Menovinkki: Parantavat tilat silloin ja nyt

Nyt kun sairaala- ja hoivakotirakentaminen elää jonkinlaista buumia, on kiinnostavaa käydä katsomassa, miten näitä tiloja rakennettiin aikaisemmin. Helsingin Arkkitehtuurimuseossa on meneillään teemanäyttely, joka esittelee terveydenhuollon ja hyvinvoinnin rakentamisen kehittymistä arkkitehtuurikilpailujen kautta 1800-luvun loppupuolelta nykypäivään.

Näyttely tarjoaa läpileikkauksen terveydenhuollon alaan, joka on vuosikymmenten aikana muuttunut merkittävästi. Painopiste on vähitellen siirtynyt sairauden hoidosta terveyden ylläpitämiseen ja ennalta ehkäisevään työhön.

Terveydenhuollon rakennukset heijastavat oman aikakautensa aja-

tuksia terveydestä ja terveydenhoidosta. Tiedon karttuessa myös rakennusten arkkitehtuuri mukautuu vastaamaan uusiin haasteisiin. Viimeaikaisten kohteiden lisäksi esitellään vanhempia rakennuksia, jotka ovat muokanneet hoitokokemusta eri aikakausina.

Näyttelyn kohteet, kuten muun muassa Kirurginen sairaala vuodelta 1877, Tampereen keskussairaala vuodelta 1955, Hausjärven terveysasema ja vanhainkoti vuodelta 1987 ja Lapin keskussairaalan laajennus vuodelta 2015 on valinnut professori, arkkitehti **Hennu Kjisik**. ■

Arkkitehtuurimuseo, Kasarmikatu 24, Helsinki

RATKAISUT

3	5	7	4	9	6	1	8	2	9	1	2	7	8	5	3	4	6	6	5	2	4	3	9	1	8	7
1	4	6	8	3	2	7	5	9	4	6	7	9	3	2	5	1	8	7	1	4	5	2	8	3	6	9
9	2	8	5	1	7	6	3	4	8	5	3	6	1	4	2	7	9	8	3	9	7	1	6	5	2	4
2	8	9	3	5	1	4	7	6	2	4	9	1	6	7	8	5	3	1	9	8	2	5	7	4	3	6
6	7	3	2	4	8	5	9	1	6	8	5	4	2	3	7	9	1	4	6	3	9	8	1	2	7	5
4	1	5	6	7	9	3	2	8	7	3	1	5	9	8	4	6	2	5	2	7	3	6	4	8	9	1
5	6	4	9	8	3	2	1	7	3	9	4	8	7	1	6	2	5	2	8	1	6	9	5	7	4	3
8	3	1	7	2	4	9	6	5	1	7	8	2	5	6	9	3	4	3	4	6	1	7	2	9	5	8
7	9	2	1	6	5	8	4	3	5	2	6	3	4	9	1	8	7	9	7	5	8	4	3	6	1	2

A	J	A	T	A	J	A	A	V	O	I	D	E	S	A	L	E													
S	O	R	I	N	A	U	H	R	I	S	A	F	I	I	R	I	T												
T	E	A	K	P	A	T	E	R	A	A	T	E	N	I	V	A													
U	N	I	K	K	O	U	R	P	U	R	A	K	E	I	N	E	N												
A	S	T	I	A	F	A	R	R	A	H	T	A	A																
U					A	V	O	S	O	O	L	K	I	H	A	T	U												
R	U	H	K	A	T	S	O	L	U	A						V	L												
E	K	A	I	R	O				M	U	S	T	E	E	U	K	O	T											
S	P	A	R	T	A	K	S	U	O	T	T	A	S	T	A	S	I												
O	L	A	S	T	A	V	I	T	O	I	S	E	T	T	M														
R	U	S	O	T	U	S	A	P	I	N	A	T	E	F	E	S	O												
I	S	I	T	T	A	I	T	O	S	N			I	P															
												T	U	U	R	A	A	M	I	S	E	T							
																		K	O	R	A	L	L	I	K	A	R	I	

K	A	T	O	J	P	M	H	B	I	A	F	R	A	B	L	E	F	F	A	T												
Y	N	S	D	O	A	U	G	T	L	J	A	A	K	O	T	R	R															
R	B	E	F	V	I	L	Z	P	A	A	O	M	A	S	P	U	S	E	R	O												
														I	R	T	E	E	R	E	T	D	M									
M	A	T	E	R	K	V	I	N	O	I	L	U	B	Z	A	G	R	E	B													
A	E	I	B	I	Z	A	E	D	S	I	A	T	V	I	I																	
U	L	O	K	E	I	H	A	N	N	A	H	L	A	T	U	S	K	A	T													
R	S	K	A	N	G	A	S	Ä	E	M	I	L	I	A	O	U																
I	L	O	N	A	N	E	E	S	T	I	S	D	U	B	L	E	E	T														
T	F	L	E	I	V	Ä	T	I	I	N	E	K	S	E	T	I	T															
Z	A	I	R	E	K	K	E	S	Ä	L	Ä	U	T	I	I	S	T	A	I													
S	A	N	E	Ä	I	A	N	I	T	R	A	T	T																			
D	E	S	I	E	U	M	M	I	S	T	U	S	L	I	M	A	S	K	A													
V	T	Y	P	E	R	Ä	V	H	A	L	K	O	L	A	V	R																
J	Y	R	I	A	I	D	E	K	K	A	R	I	A	S	T	E	R	I														
Ö	S	E	L	O	N	T	E	K	O	K	O	R	T	E	N																	
																			L	Ä	T	Ä	K	K	Ö	A	N	I	G	E	R	
																			S	O	S	E	Ä	Ö	H	M	A	Ä				
																			R	L	A	S	E	R	B	U	U	T	O	S		
																			U	S	K	O	I	I	S	O	U	S	A	Y		

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määrämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehdot kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimitaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pi-

detyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

– Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.

– Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloeseen eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksu ilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikortusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työkaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och

slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

– Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.

– Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkomster ska du bifoga en utredning över den senaste fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyra veckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyra veckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

KESÄPÄIVÄRANNEKKELLA:

- pääsee **Särkänniemen** laitteisiin ilmaiseksi lauantaina klo 17 alkaen
- voi ostaa edullisesti **Särkänniemen Elämysrannekkeen** koko päiväksi
- voi osallistua **Tammerkoski-kierrokselle**, pisteillä tarjotaan jotakin kivaa
- pääsee **Punainen Tampere -kiertoajelulle**
- saa alennuksia **ravintoloista**
 - **Ziberia** (Itäinenkatu 9) Lounashinta 8,50 € / henkilö aikuiset, 7,50 € / alle 12-v Menu; Nachokuorrutettua lohta salsakermakastikkeessa, talon lihapyyryköitä kerma kastikkeessa, perunamuusia, uusia perunoita, paahdettuja kesäkasviksia, salaatti-, leipä-, ja juomapöytä, jälkiruokana kahvi, tee keksi ja lapsille jäätelö.
 - **Ristorante Bella Roma** (Itäinenkatu 5-7) Lounas; rakenna oma Pizza! Hinnat 8 / 9 / 10 eur (2-4 täytettä). Erikoishintaiset juomat!
 - **Gringos Locos** (Kehräsaari) -20 % pääruoista
 - **Ristorante Como** (Hämeenkatu 7, 2.krs) -20 % pääruoista
 - **Villisika** (Verkatehtaankatu 3) -20 % pääruoista ja perjantaina lounas -20 %
 - **Classic American Diner** (Koskikeskus ja Finlayson) Raksaburger ateria 10 €
 - **Stefan's Steakhouse** (Kehräsaari) menuista -20 %
 - **The Grill** (Frenckellin aukio) -20 % pääruoista
 - **Masu Asian Bistro** (Hämeenkatu 3) -30 % ennakkoon varatut menut
- pääsee ilmaiseksi **yökerhoihin**
 - **Viihde maailma Ilona** (K-24) ilmaiseksi ennen klo 00, esiintyjänä Phil Harmonic
 - **Fat Lady** (K-20) ilmaiseksi koko illan
 - **Union** (K-18) ilmaiseksi koko illan

Kesäpäivärannekkeet kannattaa tilata etukäteen. Tilatut rannekkeet noudetaan liiton infosta Väinö Linnan aukiolta 11.6. klo 10–16. Ranneke on **ilmainen** jäsenelle ja hänen perheenjäsenilleen.

RAKENNUSLIITON KESÄPÄIVÄT TAMPERE 11.–12.6.2016

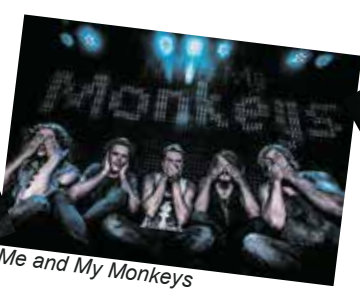
Menossa mukana mm:

Phil Harmonic

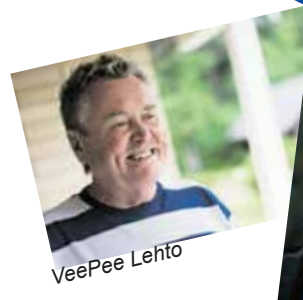
Paul Hanhiniemi

Me and My Monkeys

Agents & Vesa Haaja

VeePee Lehto

Ahti Jokinen

HERKKUSETELIT ennakkoon, säästä!

Herkkuseteli on **5 euron arvoinen** maksuväline ruuista, herkuista ja alkoholittomista juomista Särkänniemen kaikissa myyntipisteissä. Yhden setelin hinta on **etukäteen tilattaessa 2,50 euroa**.

HERKKUSETELIT (minimimäärä 10 kpl) voi tilata ja maksaa ennakkoon. Tilaus laskutetaan osastolta/ tilaajalta ennen kesäpäiviä.

Setelit noudetaan Rakennusliiton infopisteestä Väinö Linnan aukiolla lauantaina 11.6. klo 10 - 16 maksukuittia vastaan.

Herkkuseteleitä voi ostaa Rakennusliiton infopisteestä lauantaina 11.6. hinta on silloin **3 euroa/ kappale**.

Ota yhteys ammattiosastoosi, kysy yhteistilauksia ja kuljetuksia!

Majoituksia kannattaa kysyä hotelleista. Paikkoja jäljellä jonkin verran!

kysy lisää kesapaivat@rakennusliitto.fi tai 0400 338 003

TUTUSTU
rakennusliitonkesapaivat.fi

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettävässä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteytietosi!

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Toukokuun kokous ke 18.5. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Os. 029, Kuusankoski

Kesäretki 14.–17.7. Viron Pärnuun, hotelli Viking. Matkan hinta jäsenille ja seuralaisille 220 €/hlö. Oma linja-auto mukana matkalla. Paikkoja varattu 30 henkilölle. Ilmoittautumiset viimeistään ke 15.6., matkanjohtaja Seppo Sutinen p. 0400 556 103. Tervetuloa! Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous ti 24.5. klo 16. Kokous pidetään poikkeuksellisesti ravintola Manalassa, Dagmarinkatu 2, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 20.5., E. Siitarinen p. 0400 508 098. Tervetuloa! Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 8.6. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Kuukausikokous ke 18.5. klo 18, Järjestöotalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 043, Pori

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Osasto järjestää jäsenilleen matkan kesäpäiville. Vielä on paikkoja jäljellä. Sitovat ilmoittautumiset osaston pj:lle p. 040 411 8305 tai Sakari Salmelle p. 040 586 7173.

Os. 060, Kouvola

Jäsenmatka 8.–11.9. Kuusamon Rukalle. Tarkemmat tiedot matkasta www.rakennusliittoosasto60.fi. Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Rantaongintapahtuma to 16.6. Kaihunlahdella. Ilmoittautumiset

klo 6.30 Kaihunkodalla. Tarjolla nokkipannukahvit ja pientä evästä. **Mikkelin kesäteatteri** pe 8.7. klo 18 Naisvuorella. Esityksenä Tankki täyteen. Lipun hinta jäsenille ja puolisolille 10 €/hlö. Lippuja varattu 50 kpl. Ilmoittautumiset viimeiset to 30.6. p. 050 526 6589. Hallitus

Os. 091, Kuopio

Kuopion Viinijuhlat 1.–9.7. Osasto tukee lippujen hankintaa 10 €/jäsen. Ilmoita nimesi ja päivämäärä jolloin olet menossa viinijuhlille Kimmo Hirvoselle p. 040 503 7149 tai rlos91@dnainternet.net. Paluuviestissä saat ohjeet kuinka lippusi lunastat. Lippuja on varattu 100:lle ensimmäiselle. Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Omavastuu 50 €/hlö, sisältäen kuljetukset ja majoituksen Sokos Hotel Tornissa kahden hengen huoneissa. Bussireitti: la 11.6. klo 9 Parola (Hatusen talli), klo 9.20 Wetterhoff, klo 9.35 jäähalli ja klo 9.50 Iittalan Shell. Paluumatkan aikataulusta sovitaan bussissa. Lippuja saatavilla Hämeenlinnan aluetoimistolta, Minna Almberg p. 020 774 3225. **Teatterimatka** la 2.7. Pyynikin kesäteatterin esitykseen Taivaan tulet. Matkan hinta 25 €/hlö, sisältäen bussikuljetuksen ja pääsylipun. Bussireitti: klo 11.40 Parola (Hatusen talli), klo 12 Wetterhoff, klo 12.15 jäähalli ja klo 12.30 Iittalan Shell. Lippuja saatavilla Hämeenlinnan aluetoimistolta. Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 17.5. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Pikiukkojen järviristeily ke 15.6. Lahti–Vääksyn kanava–Kalkkisten kanava–Heinola. Laiva lähtee klo 10 Lahden matkustajasatamasta (Satamakatu 5) ja saapuu klo 14.30 Heinolan satamaan. Paluumatkalle Heinolasta lähdetään klo 16 ja saavutaan Lahteen klo 20.30. Risteily

omavastuu 25 €/hlö, kerätään laivalla. Hintaan sisältyy: risteily, menomatkalla ruokailu laivalla ja tulo- matkalla kahvin. Matkat Lahden satamaan omin neuvoin, mahdollisuus kimpapakyytiin. Mukaan mahtuu 20 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset viimeistään ti 31.5. Matti Sartesuo p. 044 020 3768 tai sarmat@kolumbus.fi.

Os. 265, Tikkurila

Matka 10.–11.6. Tallinnaan, Viru hotelli. Lähtö pe 10.6. klo 8.30 Länsisatamasta. Aamiainen laivala. Tallinnaan saavuttaessa opastettu kiertoajelu. Ilmoittautumiset viimeistään ma 16.5. p. 045 875 0009 tai p. 050 402 5033. Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -eristäjät

Talvikauden lopettajaiset ti 31.5. klo 17, os. 091 kesäpaikka, Kanavanranta 28, Kuopio. Sauna lämpeää kaikille! Hallitus

Os. 459, Vantaa

Päiväristeily la 3.9. Tallinnaan, Viking Line XPRS. Laiva lähtee Helsinki–Tallinna klo 11.30–14 ja Tallinna–Helsinki klo 18–20.30. Matkan hinta jäsenille 15 €/hlö ja puolisoille 25 €/hlö. Hintaan sisältyy Bistro buffet menomatkalla klo 11.15 ja paluumatkalla klo 17.45, kaksi B-luokan hyttiä matkatavaroille. Paikkoja on varattu 30 hengelle. Tiedustelut ja sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 24.7., Toivo Kumpulainen p. 044 516 0642. Hallitus

Os. 479, Rantasalmi

Kevätkokous la 28.5. klo 15, Työväentalo, Sudentie 1, Rantasalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Osaston mökin varaukset kesälle 2016. Varaukset tehtävä viimeistään pe 20.5. p. 040 194 1149. Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Muurarien kesäpäivät 2.–3.7., hotelli Cumulus Koskipuisto, Koskikatu 5, Tampere. Ilmoittautumiset viimeistään ti 31.5., Tapio Knuuttila p.0400 473 246. Kuljetus tarvittaessa. Tervetuloa! Hallitus

ONNEA

75 vuotta

Saukkio Veikko 15.5., Hämeenlinna. Os. 100, Hämeenlinna

70 vuotta

Katila Markku 13.5., Seinäjoki. Os. 041, Seinäjoki.

60 vuotta

Sutinen Pentti Ilmari 4.5., Voikkaa. Os. 548, Kymen maarakentajat

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 19.4.2016:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü

- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maxbuild Talotekniikka Oy
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovac s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

TAPAHTUMIA

VALTAKUNNALLINEN AJONEUVONOSTURIN-KULJETTAJIEN TAPAAMINEN

Aika: la 13.8. klo 17.30 – su 14.8. klo 16
Paikka: Risteily Helsinki–Tallinna–Helsinki, m/s Baltic Queen
Ohjelma: Kokoontuminen la 13.8. klo 17.30 Helsingin Länsiterminaalissa, mistä siirtyminen laivan kokoustilaan. Työehtotoimitsija Matti Korhonen selostaa alan ajankohtaisia asioita. Paluu Helsinkiin su 14.8. klo 16.

Tapaaminen on tarkoitettu Rakennusliittoon kuuluville ajoneuvonosturin ja kurottajan kuljettajille.

Hinta: Matkan hinta on kahden hengen hytissä 66 €/hlö. Siihen sisältyy buffet-päivällinen sekä -aamiainen. Matka laskutetaan osallistujilta jälkikäteen. Tiedustele jo ennakoon oman osastosi päätöksiä majoitus- ja matkakulujen korvaamisesta.

Matkalla tulee olla mukana voimassa oleva passi tai voimassaoleva virallinen henkilökortti.

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään to 30.6., Rakennusliitto/Matti Korhonen matti.korhonen@rakennusliitto.fi tai p. 050 566 5273.

MUURARIEN KESÄPÄIVÄT JA OS. 608 TAMPEREEN MUURARIEN 120-VUOTISJUHLAT

Aika: 2.–3.7.
Paikka: hotelli Cumulus Koskipuisto, Koskikatu 5, Tampere
Ohjelma: *Lauantaina 2.7.* klo 11 Kisat, Pyynikin urheilukenttä klo 18 Juhlavastaanotto, hotelli Cumulus Koskipuisto

Majoitus: Yhden hengen huone 81 € ja kahden hengen huone 95 €. Sitovat ilmoittautumiset majoitusten osalta viimeistään ti 31.5., pertti.pertsasalo@gmail.com.

Ruokailut: la 2.7. Scandinavia illallinen 39 €/hlö ja su 3.7. lounas 21 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset ruokailujen osalta viimeistään ke 15.6., pertti.pertsasalo@gmail.com.

Tiedustelut tapahtumasta Pertti Salo p. 040 729 7989.

Os. 608, Tampereen muurarit

ALUETOIMISTOT TIEDOTTAVAT

RITVANPÄIVÄN KAKKUKAHVIT PE 27.5. KLO 10–15

Kainuun aluetoimiston alakerran kokoustilassa, Pohjolankatu 28 A, Kajaani.

Tervetuloa!

Ritva Mikkonen

KYMEN ALUETOIMISTO MUUTTAA!

Uusi osoite 30.5. alkaen Kouvolaankatu 18, 45100 Kouvola.

PERHETAPAHTUMA LINNANMÄELLÄ Uusimaa

Aika: la 28.5. klo 13–21

Uudenmaan aluejärjestö tarjoaa alueen osastojen rakentajaperheille mahdollisuuden viettää rentouttava päivä Linnanmäellä puoleen hintaan. Aluejärjestö maksaa puolet normaalihinnasta jäsenen sekä perheenjäsenten rannekeista.

Hinta: Hupiranneke 16 €/hlö. Alle metrin pituisille lapsille on kymmenen ilmaislaiteita, joihin osaan pääsee huoltajan kanssa.

Erikoishintaiset lipputuotteet lunastetaan **liiton jäsenkorttia näyttämällä** Linnanmäen lipunmyynnistä.

Lisätietoja Vilppu Oikarinen p. 050 383 5453.

HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoideloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Kunnon loma 5.–10.9.2016

Hakuaika 7.4.–7.6.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16494>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N TYÖTTÖMIEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoideloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Vesimaailman poreissa voit viihtyä ti-la. Aikuisen omavastuu on 50 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta

Puhtia arkeen 10.–15.10.2016

Hakuaika 12.5.–12.7.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/15431>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LIITON VETERAANILOMAT 2016

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat on kiintiöity alueittain ja ne järjestetään Härmän Kylpylässä ja Hotelli Nuuksiossa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaaajajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Hakukaavakkeen saat aluetoimistosta tai lomavastaavalta p. 020 774 3012.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Palautus osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava
PL 307
00531 Helsinki

Hotelli Nuuksio 27.8.–2.9.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 1.7.2016.**

RANTAKUNNAS – RAKENTAJIEN LOMAKEIDAS

Rantakunnas sijaitsee Pohjanlahden rannalla Uudenkaupungin Pyhämaan kylässä. Alue 12,5 hehtaaria ja rajoittuu Isojärveen. Rantaviivaa on yhteensä 600 m. Alueella on 8 mökkiä (4 vuodetta, jääkaappi, keittolevy ja kahvinkeitin), 2 saunaa, takkahuone, keitto- ja grillikatos sekä 2 wc:tä. Telta- ja asuntovaunupaikkoja. Ympäristössä hyvät marja- ja sienimetsät, veneitä ja kalastusmahdollisuus. Varattava mukaan omat keitto- ja ruokailuvälineet sekä liinavaatteet tai makuupussit.

1.6.–1.9. välisenä aikana Rantakunnas on avoimena joka päivä, kun taas touko-, syys- ja lokakuussa vain perjantaista sunnuntaihin.

Rantakunnaksen hinnasto:

Mökki, jäsenosasto	17 €/vrk	80 €/viikko
Mökki, liiton jäsen	20 €/vrk	100 €/viikko
Takkahuone, jäsenosasto	35 €/vrk	27 €/vrk (vähintään 5 vrk)
Takkahuone, muu liiton osasto	45 €/vrk	37 €/vrk (vähintään 5 vrk)
Asuntovaunu ilman sähköä	9 €/vrk	
Asuntovaunu sähköllä	11 €/vrk	
Saunatunti 2 aikuista + lapset	4 €, ylimeneviltä lisähinta 1 €/hlö	
Asuntovaunu, kesä	230 €	
Asuntovaunu, sähkö kwh	0,18 €	
Vene, päivä	4 €	
Teltha, vuorokausi	5 €	

Tiedustelut ja varaukset Jari Aalto p. 040 547 6879.

Pohjois-Pohjanmaan rakentajien lomasäätiön vuoden 2017 lomat Vuokatti Chalets 2 ja Ruka Ski Chalets 1

Lomahuoneistot ovat haettavissa Oulun aluejärjestön osastojen jäsenille.

Lomat ovat 3-4 vrk:n pituisia 200 € suuruisella omavastuulla/loma.

Huoneistot on mitoitettu 4-6 hengelle. Lomien kesto on 4 vrk (ma-pe) ja 3 vrk ja (pe-ma).

Lomahuoneistojen osoitteet: Opistontie 4, 88610 Vuokatti ja Rukatunturintie 12, 93825 Rukatunturi.

Varauksia otetaan vastaan 18.–20.5., ke-to klo 8.30–16 ja pe 8.30–15, Kirsti Haapasalo p. 020 774 3390.

Lomaa voivat hakea ne, jotka eivät ole aiemmin varanneet huoneistoa vuoden 2016 varausaikana. Mikäli olet varannut lomasi vuodelle 2016 varausajan ulkopuolella, voit tehdä varauksen vuodelle 2017.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoihin on kielletty!

Lisätietoja: <http://www.vuokatti.fi>, <http://www.vuokattisport.fi> ja <http://rukaskichalets.fi>

LOMAMÖKKI AHVENANMAALLA!

Vuokrattava mökki 130 m²:

Mukavuudet: suihku, wc, avotakka, TV, sauna ja soutuvene. Autotie perille. Vuokra 490 €/viikko. Hyvät kalastusvedet, lunastettaessa kalastuskortti!

Ay-väen Öran-mökki Hammarland, Öra **varaukset** p. 040 534 5666

STUGA PÅ ÅLAND!

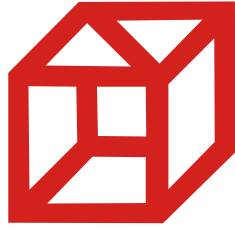
Uthyres stuga 130 m²:

Bekvämligheter: dusch, wc, öppen spis, TV, bastu och roddbåt. Bilväg fram. Hyra 490 €/vecka. Goda fiskevatten vid inlösning av fiskekort!

Fackföreningarnas Örastuga Hammarland, Öra
Bokning och prisuppgifter tel. 040 534 666

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 8.30–15.30

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03
Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04
Joensuun toimisto
Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto
Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkelä

Kuopion toimisto
Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Kainuu/10
Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02
Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06
Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola
Uusi osoite 30.5. alkaen
Kouvola 18,
45100 Kouvola

Lappi/13
Kemin toimisto
Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14
Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05
Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07
Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09
Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01
Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto
Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnet Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads- e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Cleaners

TV5 3.00 perjantai 13.5.

Kuolema korjaa satoa nettisarjassa, joka on nähty joskus myös Kutosella. Aile puolen tunnin popcorn-pätkissä ihastellaan kahden murhaavan kauniin palkkatappajan työskentelyä Äitimuorin likvidointifirmassa. Avausjakson nirhauskeikan jälkeen Roxie ja Veronica päätyvät pakomatalle, kun heidän autonsa takakontista löytyy kaapattu lapsukainen. Pääosissa nähdään **Emily Osment** (kuvassa), **Emmanuelle Chriqui**, **Gina Gershon** sekä **David Arquette**.

Catastrophe

Yle TV1 21.35 keskiviikko 1.6.

Hedelmöittyminen korjaa satoa komediasarjassa, jossa amerikkalainen mainosmies ja irlantilainen opettaja lyövät hynttyyt yhteen lyötyään elimensä toistuvasti yhteen kostean viikonlopun aikana Lontoossa. Pääosissa nähdään Twitterin hauskimaksi mieheksi jo vuonna 2012 valittu **Rob Delaney** sekä kalkkunafarmilla lapsuutensa viettänyt **Sharon Horgan**. He ovat myös käsikirjoittaneet sarjan, josta esitetään kaksi kautta eli 12 jaksoa.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Captain America: The First Avenger

Nelonen 21.00 lauantai 28.5.

"Kapteeni Suomi: Ensimmäinen kostaja" näyttäisi suuruudenhullulta elokuvaotsikolta, joten tässä tapauksessa on ymmärrettävää, ettei alkuperäisnimeä ole viitsitty suomentaa. US Armin imagokonsultti näkee päivänvalon, kun luisuva Steve ilmoittautuu toisen maailmansodan melskeissä kokeiluun, jossa häneen lisätään lihaksia ja tuumia. Brändättyinä muskeli miehenä Steven on listittävä natsiupseeri Johann Schmidt, joka paiskii hommia **Adolf Hitlerille**.

Miss Suomi 2016

Nelonen 20.00 perjantai 13.5.

"Neiti Suomi 2016" kuuluu kielipoliittisesti korrekki nimi kisalle, jossa valitaan vuoden kaunein naaraspuolinen veronmaksaja. Kriteerit ovat tiukat: osallistujan tulee olla hyvämaineinen Suomen kansalainen, neiti-ihminen, eikä hänellä saa olla lapsia. Ikähaarukka on 18–24, huumeet ja porno verboten. Voittaja kiertää maailmaa mitteloissa, joissa hän julistaa kuten vuoden 1934 Miss Eurooppamme iloitseva Suomen Kuvalehti: Me emme ole mongoleja!

X-Men: Apocalypse

Ensi-ilta perjantai 20.5.

Tapaamme viimein myös kaikkien aikojen ensimmäisen mutantin, kun elokuvasarja esittelee Apocalypsen, silloin tällöin epähuomiossa myös Jahveksi tai Krishnaksi kutsutun messiaan, joka herää tuhatvuotisesta unestaan, pettyy 60-luvun hippimeininkiin ja panee hyrskyn myrskyn. Otuksen opetuslapsiksi ryhtyy mm. Magneto, jota näyttelijä **Michael Fassbender** kuvassa tummasti tulkitsee. Henkilöhahmon oikea nimi on tietenkin **Erik Lensherr**.

Lehdestä reväistyä

Ai miksiöhän?

Kauppalehden pääkirjoituksessa 3.5. ihmeteltiin Suomen Yrittäjien suulla, miksi liittoon kuulumaton, mutta henkilökunnan valitsema luottamusvaltuutettu ei kelpaisi neuvottelijaksi työntekijöiden puolesta, vaan ammattiliitot vaativat, että paikallisen sopimisen osapuoleksi kelpaisi vain liittoon kuuluva ihminen. No minäpä kerron yhden aika hyvän syyn.

Kaikki ammattiliitot kouluttavat luottamusmiehiä perusteellisesti. Luottamusmiehet saavat kursseilta syvällistäkin tietoa työehtosopimuksista. He voivat myös ottaa neuvottelupuhelun liiton toimitsijoille ja lakimiehille, jos jokin kohta on epäselvä. Loimaan kassassa on vähän hintsusti neuvontapalveluita. Lisäksi työpaikan luottamusmiehenä työpaikka on turvattu, vaikka hän kävisi työnantajapuolen kannalta "hankaliksi". Valitettavasti pystymetsästä repäisty, tessiä koskaan näkemätön ihminen olisi vietävässä kuin litran mitta neuvottelussa työntäjäpuolen kanssa.

Karenssia pukkaa

Hallitus uhkaili kansalaisia pakkolaeilla ja sai sillä työntekijäjärjestöt neuvottelupöytään. Neuvottelemaan yhteiskuntasopimuksesta. Kuulostaapa hölmölle. Pakotetaan sopimaan.

Julkisuuteen tihkuneista tiedoista päätellen oletan, että kovasti odottamani karenssin poisto ei tule onnistumaan. Tuskinpa se edes on ollut neuvoteltavien asioiden listallaan. Harmin paikka. Se olisi ollut askel oikeaan suuntaan. Päävastoin hallitus päätti tehdä oman ratkaisunsa ja kiristää ennestäänkin tiukkoja työn vastaanottamisen ehtoja.

Oikeus- ja työministeri **Jari Lindström** on nähtävästi unohtanut omat työttömyysaikansa. Niin kovasti hänen esittelemänsä uudistukset työttömyysturvaan rokkavat työttömiä. Minun ajatuskulkuni mukaan ei ole työttömän syy, jos paikkakunnalla ei ole avoimia työpaikkoja. Lindströmin esittelemässä uudistuksessa työttömän pitäisi ajaa oman työssäkäyntialueensa ulkopuolelle asti töihin. Aikarajaksi on suunniteltu kolmea tuntia. Hyvien kulkuyhteyksien varrella asuvan, auton omistavan työttömän, tulisi siis pahimmillaan ajaa jopa kolmesataa kilometriä päivässä työn perässä. Ja siitä ei voisi kieltäytyä vaikka palkka olisi pienempi kuin ansiosidonnainen työttömyyskorvaus. Aivan käsittämätöntä.

Yhtä vaikea on käsittää uudistusta karenssiin. Tähän asiin työttömyysturva on voitu jättää maksamatta 60 päivän ajan, jos henkilö on kieltäytynyt annetusta työstä tai irtisa-

noutunut työpaikastaan. Uudistuksen jälkeen rahaa ei saa 90 päivään. Samaan aikaan yhteiskuntasopimusneuvotteluissa ollaan antamassa työnantajille mahdollisuus laskea palkkoja yrityksen taloudellisen tilanteen niin vaatiessa. Ja saatte uskoa, että niitä tilanteitahan tulee. Harvoinpa kuulee, että jollain yrityksellä hyvin menee. Tuntemani puutavarakauppiaskin on myynyt tappiolla puutavaraa jo vuosikymmenien ajan. Edes sellaisissa tapauksissa, missä palkka lasketaan jo työntekijän kannalta liian alas, ei irtisanoutuminen ole karenssin pelossa mahdollista.

Ammattitaitosuoja ei Lindströmin mukaan olla poistamassa. Sumutusta, sanon minä. Hallitusneuvos **Päivi Kerminen** työ- ja elinkeinoministeriöstä kommentoi näin. ”Ei tässä ole kyse siitä, että insinööreistä tehdään siivoojia. Meidän työnantajasuhteemme menevät aika huonoksi, jos lähetämme työnantajille työntekijöitä, jotka eivät heille kelpaa”. Lausunto todistaa kiistattomasti, että ammattitaitosuoja ei enää ole olemassa. Ainakaan työ- ja elinkeinoministeriössä. Sinne kelpaa kuka vaan.

Kun näitä uudistuksia aikansa tuijottelee, niin ei voi välttää ajatukselta että otsonikato on totta. Ja aukko on eduskuntatalon kohdalla. Pitäisi keskittyä luomaan edellytyksiä työpaikkojen luomiseen eikä työttömien aseman kurjistamiseen. Täysin omasta tahdostaan työttöminä olevia ei kovinkaan montaa Suomessa ole. ■

Esa Ahonen

VUOSIEN HIENOSÄÄDÖN TULOS: **JALAS® ON NYT TÄYDELLISEN MUSTA.**

Jalaksella on sadan vuoden kokemus markkinoiden kehittyneimpien turvajalkineiden valmistamisesta. Jalkineemme laadun tunnusmerkki on nyt musta.

Juoksujalkineen iskunvaimennus. Kiipeilykengän pito. Aktiivisesti käyttömukavuutta parantavat tekniset ominaisuudet. Vuosien hienosäädön tuloksena voimme todeta, että musta turvajalkineemme on nyt täydellinen.

JALAS® 9568
SUOJALUOKKA S3 SRC HRO

JALAS® 9518
SUOJALUOKKA SIP SRC HRO

© ejendals inhouse 2016

EXALTER²

THE NEXT STEP, ALWAYS
BY **jalas®**

www.jalas.com | www.youtube.com/jalasfootwear

JALAS® on Ejendals AB:n tuotemerkki. Lisätietoja. info@ejendals.fi | www.ejendals.com

